

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

V Claridge, Penna., je umrl rojak Martin Borštnar, star 79 let in doma iz Podšenjura pri Šešeniku. V Ameriki je bil 32 let. Bil je vdovec in zapuščina štiri omožene hčere v Ameriki in sina v Nemčiji.

V Springfieldu, Illinois, je umrla Ana Rihar, rojena Plahutnik, stara 41 let, doma iz Jelšca pri Blagovici na Gorenjskem. Zapuščina moža Karola, dve hčeri in sina, v starem kraju pa tri sestre in brata.

Iz Walsenburga, Colo., se poroča, da je Louis Pajnič, o katerem se je poročalo, da je nenaravno preminul, ni umrl naravno smrti, pač pa je bil ustreljen. Ustrelil ga je neki Joe Šlogar. Morilca so prijeli in je zdaj v Valentin F. Orehek. To je prvič. Tako poroča Mrs. Bajuk, sestra pokojnega.

V New Yorku so v nedeljo, 22. januarja, imeli občni shod Slovensko-Amerikanskega Demokratskega kluba. Tajnik je Valentin F. Orehek. To je prvič v zgodovini mesta New York, da se je tam ustanovil slovenski demokratski politični klub.

Pretekli ponedeljek je premislila na Calumetu ena najstarejših Slovencek, Mrs. Jos. D. Grahek. Pokojna, ki je dalj časa bivala, je prišla v Calumet pred več kot 50 leti, da se pridruži svojemu možu, ki je tedaj že tam bival. Zakonska sta obhajala zlato poroko pred dvema letoma. Jos. D. Grahek, soprog pokojne, je še vedno čil in zdrav. Od otrok jih živi še šest.

Iz slovenske farmerske naselbine Enumclaw, Washington, se poroča, da je tam umrl rojak John Gore, star 28 let. Ranjki je zapustil soprogo, sinčca, mater, brata in sestro.

Rojak Joe Godeša, Box 263, Kopuskasing, Ontario, Kanada, bi rad zvedel za Franciško Leskovec, ki se nahaja nekje v Clevelandu.

V Kansas City, Missouri, je umrl rojak Josip Božič, star 43 let, doma iz Sel na Tolminkem, kjer zapuščina očeta, dva brata in dve sestri, v Ameriki pa ženo in sina.

Srečni policist

Ko je policist Edward Kopačka včeraj vozil po E. 19th St., iskajoč roparje in druge sumljive ljudi, je naenkrat zavozil v njegov policijski avto drug avtomobil, in posledica je bila, da je bil udarjen policist v glavo, kot bi mu padla "iz gladičev." Takoj potem pa je začel policist Kopačka nežno žensko roko na svoji rami. Čutil je, da mu nežna roka uravnava ranjene ude in ga pravilno obvezuje. In ko je bil Kopačka dobro obvezan, mu je lastnica nežne roke povedala, da ji je silno žal, ker je zavozila v njegov avto, da je ona bolniška strežnica in mu je preskrbela vrez potrebno za prvo pomoč. Brez mrmrjanja se je policist podal v bolnico, kjer so ugotovili, da ni nič hudega. Vesel pa je še danes, ker ga ni zadel kak pijanec.

Listnica uredništva

A. L. "Prosveta" tozadevno ni poročala resnično. "Prosveta" piše, da so "clevelandski slovenski listi" priporočali zlato majsko, znano pod imenom "Comeback Mining Co." To ni resnica. "Ameriška Domovina" tega nikdar ni priporočala.

Governer White predlaga tri vrste novih davkov za državo Ohio

Columbus, Ohio, 24. januarja. Governer White je včeraj poslal državni zbornici izvanredno poslanico, v kateri svari državno zbornico, da mora država Ohio dobiti \$12,000,000 za pomoč brezposelnim \$14,000,000 za pomoč šolam v prihodnjih dveh letih, ali pa bo sledila katastrofa. Governer White predlaga, da se dobi \$12,000,000 za podporo brezposelnim od davka na mehko pijačo, na hmelj in slad in od davka na gledališke vstopnice in zabave. Davek na mehko pijačo bi prinesel \$4,000,000 v dveh letih, davek na slad in hmelj enako štiri milijone in davek na gledališke vstopnice enako svoto. Da se pa pomaga šolam v državi Ohio, pa naj se spremeni sedanja postava glede davka na cigarete tako, da se naloži davek na vse vrste tobaka, kar bi prineslo nadaljnjih \$4,200,000, poleg tega, da prinaša sedanji davek na cigarete nekako \$4,000,000. Governer White je prepričan, da če država Ohio dobi v novih davkih \$12,000,000 za svoje brezposelne, da bo prispevala zvezna vlada enako svoto, in za potrebe brezposelnih bi bilo vsaj za silo preskrbljeno. Nadalje je governer tudi predlagal, da se polovica svote od davkov za gasolin, \$2,000,000, vporabi za to, da se plača učitelje, katerim je zaostala plača, a samo ena polovica tega denarja naj se vporabi za gradnjo novih cest. Na mehke pijače je predlagan davek 20 odstotkov, in Zveza izdelovalcev mehke pijače je zagnala proti temu strašen krik. Tudi v legislaturi so sprejeli governerjeve predloge skrajno kritično, in governer bo moral vporabiti vso svojo moč, če bo hotel spraviti ta program skozi.

Gemblarji v mestu

Časopis "Press" ponovno kriči, da je mesto Cleveland široko odprto za gralce in hazardiste in za vse one, ki stavijo na konje ali na druge stvari. Mestna vlada, da baje ničesar ne ukrene tozadevno. V dokaz svojih izjavanj navaja "Press," da so njeni reporterji obiskali šest prostorov v mestu, kjer so igrali in izgubili po \$8.00, \$10.00 ali \$20. Čudovito pri tem je to, da imajo reporterji "Pressa" toliko denarja za gemblarje. Mar bi dali dotični denar brezposelnim, namesto da bi po nepotrebnem kričali v javnosti, ker če bi mestna uprava sledila "Pressu," bi moral biti aretiran sleherni marjašar in igralec na karte na svojem domu, v narodnih domovih ali kjerkoli se igra na karte. Policija se ne zmeni za male igralce, izjavlja pa, da je že letos aretirala 162 velikih gemblarjev.

Neumestna šala

Okoli pete ure zjutraj se je slišal iz 4. nadstropja okrajnih zaporov na Payne Ave. in 21. cesti glas nekega jetnika, ki je kričal na vse grlo, da so jetniki zapustili svoje celice, da so straznikom pobrali ključke in jih zaprli in zaklenili v posebno sobo. Nekim mimoidoči je slišal ta klic in je takoj obvestil policijo, ki ima takoj zraven svojo glavno postajo. Enajst oddelkov policije je bilo poslanih na lice mesta, toda so kmalu doglani, da si je neki duševno bolan človek dovolil šalo in pri svojem oknu v celici kričal na cesto za pomoč.

Vzrok brezposelnosti v Ameriki niso dolgovi, pravi prof. Einstein

Pasadena, California, 24. januarja. Trije poznani učenjaki, vsak v svoji stroki so se včeraj pogovarjali o depresiji, o vzrokih in zdravih depresije. Prvi je bil prof. Einstein, znani propagator relativne teorije, drugi je Henry Robinson, bankir in ekonom, in tretji prof. Wm. Munro, profesor zgodovine in politični ekonomist. Tisoče študentov iz dvajset različnih univerz je poslušalo znamenite učiteljake, ko so napadali depresijo in skušali najti pot iz nje. Profesor Einstein je trdil, da silna depresija, ki vlada v Ameriki nikakor ni odvisna od evropskih dolgov ali ostalega gospodarskega položaja na svetu, pač pa so vzroki notranji, to je, popolnoma ameriški. Vojni dolgovi so šele na drugem mestu. Zboljšanje aparatur produkcije in organizacije, se je izjavil Einstein, je znižalo potrebo dela ljudi. Več strojev, manj dela, manj dela, manj produkcije, manj prodaje in kupčije. Na drugem mestu so mednarodni dolgovi in nekako sovražstvo, ki je nastalo radi njih. Govorniki kričajo, da hubdobi Nemci ne bodo plačali svojih obligacij zaveznikom, in zavezniki ne bodo plačali Ameriki. Več mednarodnega sporazuma, manj mržnje in več sodelovanja med narodi, bi bil velik korak k povrnitvi normalnih časov.

Za bivše vojake

Nova postava glede podelitve ameriške državljanske pravice onim osebam, ki so služile v ameriški armadi, daje posebne olajšave za pridobitev državljanstva. Te olajšave bodo v veljavi do 24. maja, 1934. Take osebe ne potrebujejo nobenega prvega papirja niti jim ni treba plačati nobenih pristojbin. Za državljanstvo lahko zaprosijo, kjerkoli hočejo. Imeti pa morajo dve prič, ki moreta dokazati njih moralno obnašanje in ne prestando bivanje v tej deželi tekom zadnjih dveh let. Ako so prišli v Združene države po daljši odsotnosti po 3. marcu, 1924, morajo dobiti spričevalo o svojem prihodu. Te določbe pa se ne nanašajo na osebe, ki so služile v narodni gardi ali v državni milici, četudi je bila slednja v zvezni službi.

Naše čestitke!

Na dan 18. januarja sta praznovala srebrno poroko Mr. Andrej Lekšan in njegova žena Antonija, ki stanujeta v Clevelandu. Mr. Lekšan se nahaja že 29 let v Ameriki in je ves čas zvest naročnik našega lista. Andrej, kot ga mi kličemo, je doma od Starega trga na Notranjskem, njegova žena pa iz Dolnje vasi pri Cerknici. Oba sta še pri trdnem zdravju in skrbna starša svojim otrokom. Obilnim čestitkam prijateljev se pridružujemo tudi mi in jima kličemo: da bi zdrava in srečna obhajala tudi zlato poroko!

Novi uradniki

Lake Shore Post, 273, American Legion, je izvolilo za leto 1933 sledeče uradnike: John G. Vargo, poveljnik; Frank Skok, podpoveljnik; R. F. Gregorich, pobočnik; Joe Mohar, blagajnik; Ed. Posch, vratar. Društvo zboruje vsak drugi četrtek v mesecu v Knausovi dvorani.

Zdravniki trdijo, da je jetika najbolj smrtonosna mladim dekletom

Cleveland. — Najbolj znameniti specialista za jetično bolne v Clevelandu je gotovo zdravnik dr. J. C. Placak, ki je predsednik Anti-tuberkulozne lige v državi Ohio. Dr. Placak je včeraj imenoval poseben odbor ekspertnih zdravnikov, ki naj upeljejo študije in preiskavo, da se dožene, zakaj v teh letih umira največ mladih deklet za jetiko. Sedem prominentnih zdravnikov je bilo imenovanih v to komisijo. Dr. Placak ima dokaze, da je jetika pri mladih fantih, v letih 15 do 24, precej ponehala tekom zadnjih 10 let. Umrljivost se je znižala za 52 odstotkov. Toda v ostrem kontrastu napram temu je umrljivost radi jetike pri mladih dekletih. Ta umrljivost je 75 odstotkov višja kot pri fantih. Prominentni zdravniki, ki bodo skušali ugotoviti vzroke večje umrljivosti radi jetike pri mladih dekletih, so podpirani v svojem poslu po Ameriškem Rdečem Krizu.

Komunisti napadeni z bombami od policije

Včeraj popoldne se je zbralo kakih 300 komunistov pred uradom dobrodelnih družb na 3812 Superior Ave. Zahtevali so od predstojnice urada, da sprejme njih deputacijo. Predstojnica je odklonila, rekot, da imajo komunisti določeno vsako sredo popoldne, da pridejo s svojimi nasveti, in če bi neprestano sprejemala komunistične deputacije, da ne bi z delom nikakor prišla naprej. Ker je bila komunistična deputacija odklonjena, so komunisti postali nasilni. Kakih 300 komunistov se je pomaknilo proti vratom urada, kjer sta stala dva policista. Hoteli so vdreti v urad. Neke komunistična ženska je v bližini odrgala veliko lajšto in začela v istem trenutku je začelo padati kamenje na oba policista in v urad dobrodelne družbe. Telefonski urad je po policijske rezerve, in v petih minutah je bilo na mestu deset policijskih oddelkov, katere so komunisti tudi napadli, toda policija je potegnila kole in plinske bombe. V petih minutah je vse jokalo, komunisti in policisti. Več oseb je padlo v omedlevo. Končno so policisti razbili množico v dva dela in pognali eno na vzhod, drugo na zahod, in v desetih minutah je bilo bojišče prazno. Prišli so patrolni vozovi, na katere so naložili devet oseb. Aretirani so: Barbara Kerestuk, 25 let stara, 917 E. 67th St., Joseph Skerl, 38 let in Antonia Skerl, 37 let stara, 1566 E. 45th St., Giuseppe Boloto, 22 let star, 1626 E. 45th St., Wm. Watts, 33 let star, 1400 E. 45th St., Andrew Onda, 29 let star, 5607 St. Clair Ave., Leona Matina, 1454 E. 26th St., Kadie Kadiza, 29 let stara, 1391 E. 45th St. in Ana Vidmar, 23 let stara, 1029 E. 146th St. Komunisti so poslali k policijskemu načelniku zahtevo, da se jih oprostijo, toda načelnik je odklonil, rekot, naj se obnašajo kot ameriški državljani, ne kot divjaki. Proti večeru so pa proti osebni varščini vse izpustili, a morajo pred sodnika.

Mr. Sternad zbolel

Nevarno je zbolel Mr. Louis Sternad, 935 E. 209th St. Obiskil so zaenkrat popolnoma zabrnjeni.

Columbia univerza je zaprla vrata tehnokratom. Upelje lastno preiskavo

New York, 24. januarja. Največja univerza v Ameriki, Columbia University, je pregnala tehnokracijo iz svojih prostorov in naredila načrte, da sama preiskuje energijo in tehnologijo po svojih lastnih inženirjih. Stirje vplivni inženirji Columbia univerze, katerih vsak je ekspert v svoji stroki, so se izjavili, da nauki, kot jih je podal Howard Scott, začetnik tehnokracijske teorije, nikakor niso v skladu z logičnim pojmovanjem današnjih razmer. "Za nas je tehnokracija umrla," se je izjavil znameniti inženir Rautenstrauch. Howard Scott je obenem bil odslovljen iz univerze. Voditelj inženirskega oddelka Columbia univerze so se izjavili, da bodo vodili svojo lastno preiskavo glede tehnokracije in današnjih industrijskih razmer in bodo v stanu podati boljše vzroke depresije in nasvete za bodočnost kot pa originalni tehnokrati. Izjavili so, da bodo preiskovali, oziroma uvedli študijo o premožu, petroleju, vodi, rudah, o vzrokih visokih in nizkih cen, o mašineriji, itd. Tehokrati so prehitro in preveč površno prišli do svojega zaključka, do čim bo tozadevna preiskava Columbia univerze temeljita.

Zadnja prilika

V soboto, 28. januarja, bo zadnji dan selitvene razprodaje v Fr. Černetovi zlatarski trgovini. Oglas vam pove, da kupite v teh zadnjih dnevih vsakovrstno zlato, ure, zapetnice, verižice, srebrnino, vilice in nože, toaletne sete, radio, gramofone, harmonike in skoro vse glasbene instrumente tudi za smešno nizki ceni. Mr. Černe se bo preselil iz dosedanjih prostorov v S. N. Dom dne 1. februarja, in je pripravljen prodati vsa svoja sedanjega zaloga po vsaki ceni. Rojake opozarjamo na to izvanredno priliko, katero ne bodo zopet kmalu imeli.

Skrivnostni strel

Ko je Miss Ana Kosel, 15. let stara, korakala po 40. cesti v bližini St. Clair Ave. sinoči, je dobila strel v levo ramo. Glasom poročila policije se je Ana nahajala v spremstvu svoje sestre Jean, 20 let stare, na potu proti gledališču, ko je naenkrat zakričala in padla na tla. Neki avtomobilist jo je odpeljal na dom, 1416 E. 40th St. kjer so ugotovili, da je bila obstreljena, narkar so jo prepeljali v bolnico. Policija dolži fantičke, ki streljajo z "beebe" puškami v okolici.

Stekli psi

Mestna zdravstvena oblast prosi vse one osebe, ki so bile ugrizene od psov v okolici W. 130th St. and Bellaire Road tekom zadnjih dni, da se nemudoma prijavijo v City Hall za Pasteur zdravljenje, kajti štiri psi, ki so popadali ljudi v oni okolici, so bili stekli. Zdravljenje dotične osebe prav nič ne velevlja.

Srebrna poroka

V soboto sta obhajala med svojimi številnimi prijatelji srebrno poroko poznana in priljubljena Mr. in Mrs. Anton Darovec. Mr. Darovec je naročnik našega lista že preko 30 let in ga vedno z zanimanjem čita. Slavljenca čestitam o njih srebrni poroki in jima želimo še mnogo let srečnega zakonskega življenja.

Zastopniki evropskih držav vprašujejo glede dolgov v Zed. državah

Washington, 24. januarja. Včeraj se je oglašil v državnem oddelku ameriške vlade laški poslanik Rosso, ki je vprašal, na kakšen način bi mogla laška vlada začeti z novimi dogovori glede dolga, ki ga dolguje Musolinij ameriški vladi. Preteklega decembra je Italija plačala Zed. državam obresti na zaostali dolg, toda pod pogojem, da se sklene nov dogovor glede nadaljnjih plačil. Prihodnje plačilo laške vlade zapade 15. junija, letos, in sicer \$9,000,000 na dolg in \$2,200,000 na obresti. Nadalje se je oglašil v državnem oddelku tudi belgijski poslanik glede dolga. Belgija je bila zano s Francijo ona dežela, ki ni plačala niti obresti niti roka na dolg. Tudi belgijski poslanik je prošil pojasnila, kako bi se začelo z novimi pogajanjimi glede nadaljnjih odplačil in obresti. V enakem namenu je obiskal državni oddelek vlade angleški poslanik, in takoj za njim je došel tudi poslanik čehoslovaške republike. V državnem oddelku niso hoteli ničesar povedati, kaj se je obravnavalo s poslaniki. Vsa zadeva bo skoro gotovo prepuščena bodočem predsedniku Rooseveltu.

Važno naznanilo

V petek, 28. januarja, ob 8. uri zvečer, bo redna seja Jugoslovanske sekcije za brezposelno zavarovanje in starostno pokojnino v Slovenskem Nar. Domu, v navadnih prostorih. Tem potom vabim vse društvene zastopnike, kakor tudi vse odbornike in zastopnike za centralni odbor, da se gotovo udeležijo te seje, ker je zelo važna in navzočnost potrebna za vsakega zastopnika. Ne zamudite te seje! Z bratskim pozdravom — Frank Černe, predsednik.

Nekaj novega

Lake Shore Post, št. 273, American Legion, ki je organizacija obstoječa iz bivših slovenskih vojakov, ki so služili v ameriški armadi, priredi v soboto, 28. januarja, v Knausovi dvorani, veliko plesno veselico. Ker ta organizacija, zlasti člani, veliko store v pomoč družinam pohabljenih ali bolnih bivših vojakov, in ker so bili udeleženci vseh prireditve še vedno zadovoljni z vsem, pričakuje odbor tudi to pot čim največje udeležbe, dasi časi niso najbolj ugodni. Toda vstopnina je samo 25 centov, in ves dobiček je namenjen v plemenite svrhe. Pri zabavi bo igral znameniti Hojerjev trio.

Iz bolnice

Rojak Anton Spilar, 1371 E. 185th St. se je povrnil iz bolnice in se sedaj nahaja na svojem domu, kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Chas. Rogel

Rojake opozarjamo na oglas Mr. Chas. Rogla, ki je odprl lastno krojačnico in čistilnico oblek na 6526 St. Clair Ave. Rojakom ga priporočamo.

Skupna društva

Nocoj se vrši seja skupnih društev fare sv. Vida, v navadnih prostorih. Prošeni so vsi zastopniki in zastopnice, da so gotovo navzoči.

Šole v Parmu

V bližnjem mestecu Parma, Ohio, bodo zaprli vse javne šole že 28. aprila. Pomanjkanje denarja je vzrok.

Nekaj važnih sprememb glede pridobitve ameriškega državljanstva

Postave za pridobitev ameriške državljanske pravice so se v gotovih slučajih nekoliko zboljšale in se je pridobitev državljanstva postala preprosta. Toda samo za gotove slučaje. Na primer: ako je sin ali hči očeta, ki je tu pridobil ameriško državljanstvo pravico, in postal ameriški državljan z 21. letom, ako je oče dobil državljanjski papir, predno sta bila sin ali hči 21 let stara, in če sta tak sin ali hči hotela imeti svoj lastni državljanjski papir, sta morala vložiti prošnjo in dokaz, da sta dospela postavnim potom v Ameriko. To je veljalo \$5.00. Ta določba je sedaj odpravljena. Enako v slučaju, ako je žena poročila ameriškega državljanja, je morala tedaj, ko je prosila za drugi papir, plačati \$5.00 za dokaz o svojem postavnem prihodu. Tudi ta taksa je sedaj odpravljena. Odpravljen je tudi \$5.00 davek za vse one tujezemce, kadar prosijo za prvi ali drugi papir. Njim ni treba podati dokaza o svojem prihodu. S tem je odpravljeno mnogo sitnarije, stroškov in zamude čase. Toda ne bo zadostovalo na sodnji, da tak inozemec enostavno trdi, da je prišel pred 29. junijem, 1906, v Zedinjene države. Podati mora tozadevne prepričevalne dokaze, da je bil val že v letu 1906 v Ameriki. Sodnja bo tozadevno vpoštevala sledeče dokaze: krstna ali poročna spričevala, cerkvena spričevala glede poroke, krsta, bančne knjžice, izjave delodalajca, unije, jednote, kuverte s pismi, ako je na njih razviden dotični datum in poštni pečat, dokumenti glede kupovanja posestva, šifkarte ali pa kakoršenkoli papir, iz katerega se dokazuje, da ste bili v deželi že pred 29. junijem, 1906.

S. N. Dom v Maple Heights

Direktorij S. N. Doma v Maple Heights, Ohio, za leto 1933 je sledeč: predsednik Vincent Zimšek, podpredsednik Andrew Režin, tajnik Anton Gorenc, 5206 Stanley Ave., blagajnik Frank Legan, zapisnikar Louis Simončič. Nadzorniki: Martin Martinček, Louis Kostelec, Anton Perušek. Nadaljni direktorji so: Ludvik Vrčec, Jos. Legan, John Hrovat, Andrew Hočevar, Ignac Novak, Frank Vrčec, Ana Režin. Direktorske seje se vršijo vsako tretjo soboto v mesecu ob 7:30 zvečer na 5087 Stanley Ave.

Danes večer

Danes večer ob 8. uri se vrši redna seja Jugoslovanske progresivnega kluba v Euclidu. Seja se vrši v Slov. društvenem domu. Člani so prošeni za obilo udeležbo.

Važna seja

V četrtek večer ob 7:30 bo skupna seja direktorija Slov. Doma na Holmes Ave. Vabljenjo so stari in novi direktorji k udeležbi, ker bo volitev novega odbora.

Obvestilo

Društva, ki so že sklenila darovati kako svoto za oglas za spominsko knjigo razstave del Jugoslov. šole S. N. Doma, naj brez odlašanja pošljejo besedilo na V. Levstik, 1109 E. 66th St.

Graduiranje

Dijaki in dijakinje East Technical višje šole imajo nocoj večer graduiranje v John Hay auditoriju. Med graduiranci je večje število Slovencev.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo, celo leto \$8.00; pol leta \$4.00; za četrt leta \$2.50
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. HEnderson 0628

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 20, Wed., Jan. 25th, 1933

Zadnje predsedniške volitve

Komaj štirinajst dni je poteklo, da se je končno ugotovilo pravi rezultat letošnjih predsedniških volitev. Vseh volivnih upravičencev v Zedinjenih državah je nekako 62,000,000, dočim se v resnici prav natančnega števila ne ve, ker se tozadevno štetje nikdar vršilo ni.

Kot so proračunili, je letos volilo okroglo 40,000,000 ameriških državljanov, ali da povemo natančno številko: 39,734,351. Iz tega je razvidno, da je nad 22,000,000 ameriških državljanov ostalo na volivni dan doma, in jim je torej absolutno vseeno, če vlada v Ameriki anarhist, socialist, demokrat, republikanec ali boljševik. S tem, da se ne poslužijo volivne pravice, se prostovoljno odrekajo sploh vsaki pravici, da bi smeli kritizirati vlado, pa naj bo slednja še tako slaba.

Roosevelt, novo izvoljeni predsednik, je obenem zadnji predsednik, ki nastopi svoj urad šele štiri mesece potem, ko je bil izvoljen. Že je 36 držav odobrilo 20. amendment k ameriški ustavi, ki določa, da nastopi novo izvoljeni predsednik svoj urad 20. januarja po volitvah, dočim začne kongres zborovati takoj po 1. januarju. 20. amendment k ameriški ustavi je eden najboljših amendmentov, ki so bili sprejeti zadnjih 50 let. Dejstvo, da so poraženi kongresmani pri novembrskih volitvah lahko še 13 mesecev zborovali, predno so nastopili novi, od naroda izvoljeni poslanci, je nekaj nezasišhanega v političnem življenju narodov. Ta določba je sedaj odpravljena.

Pri zadnjih volitvah je dobil Mr. Roosevelt natančno 22,813,786 glasov, ali 59.14 odstotkov vseh oddanih glasov. Herbert Hoover je dobil 15,759,266 glasov ali 40.86 odstotkov. Volitve se je natančno tako izvršila, kot jo je znameniti časopis "The Literary Digest" prerokoval mesece prej, ko je upeljal poskusno glasovanje.

Popolnoma neumevno je pa primeroma malo število glasov, ki jih je dobil socialistični kandidat Thomas. Kandidat Thomas ni napačen človek. Ima nekaj simpatičnega v sebi, poleg tega pa Thomas ni eden onih kroničnih kikirjev, ki samo podirajo in rušijo, pač pa so v ugodnem trenutku znal tudi kaj zgraditi. In dasi je socialistična stranka potrošila za lansko predsedniško kampanjo skoro \$200,000, in je Thomas govoril v 36 raznih državah, imel 80 velikih govorov, ko ga je poslušalo vsega skupaj 10,000,000 ljudi, in ni razvijal nobenega radikalnega programa, pač pa je bil ves čas kampanje precej zmeren, kar Amerikanci bolj ugaja kot pa nadležno kričanje, pa je vendar dobil Thomas dvakrat manj glasov, kot so jih pričakovali celo pesimisti.

Thomas je dobil vsega skupaj 881,951 glasov, dočim so mu jih pesimisti pripisovali poldruhi milijon, optimisti pa skoro tri milijone a socialisti sami so jih pričakovali okoli dva milijona. Volitve v takih depresijskih časih, kot so se vršile lanskega novembra, ko so ljudske strasti lahko razplamtijo radi splošnega pomanjkanja tako med mestnimi ljudmi kot med farmerji, so ponoven dokaz, da 99 odstotkov ameriškega naroda ne da nič na prazne fraze in obljube, da se bodo razmere korenito spremenile. Kako neznatna je veljava socialistov v Ameriki, posnemamo iz uradnih številk oddanih glasov za posamezne kandidate. Poglejmo:

V državi Floridi je bilo oddanih na primer 280,000 glasov, Thomas jih je dobil komaj 800, v državi Louisiana — nobenega, in nobenega glasu ni dobil v Nevadi, v državi South Carolini je dobil celih 82 izmed 150,000 oddanih glasov, v Wyomingu nobenega. Največ je dobil Thomas glasov v New Yorku, kjer je ogromno židovsko prebivalstvo in v Pensilvaniji. Dve petini vseh glasov je dobil Thomas v teh državah.

O komunistih pa sploh ni govoriti. Dobili so vsepovsod komaj 102,528 glasov. Toliko kričanja za prazen nič! Ameriški narod pač ni radikalen in se rad drži svojih starih tradicij, ker zaupa, da si bo sam pomagal naprej brez importiranih evropskih rdečih nauk. Ameriški narod je preстал že marsikatero krizo, in pričakuje, da bo tudi to.

To pa zopet kaže na silno odgovornost, katero si je naprtil Roosevelt na rame, ko je bil izvoljen predsednikom. Splošno se pričakuje od njega zboljšanja razmer tekem dveh let. Ako bo tako, bo ponovno izvoljen, ako se ne bo zboljšalo, tedaj pa ne moremo garantirati, da ne bi pri prihodnjih predsedniških volitvah radikalna struja bolj prišla na površje kot kdaj prej.

D O P I S I

Girard, O. — Maškeradna veselica Samostojnega društva se je zaključila z velikim uspehom sebo kot jutranji uri. Hojer fant je so tako igrali, da se narod kar ni mogel posloviiti od njih. Bilo je vse tako razpoloženo, da bo to veselje in razpoloženje trajalo na večno. Dvorana je bila polna občinstva. Kar čudil sem se, kaj napravi izvrstna godba na posetnike. Zato se je pa tudi plesalo, da je šlo vse "v

obljubil, da jo bomo kar vso noč udarili.

Na 4. marca bo pa velika prireditve društva Slovenska Bistrica št. 42 SDZ. Posetili nas bodo pevci Zvona in seveda naš Primož Kogoj z njimi, kot njih vodja. Tudi upamo, da nas takrat poseti tudi Mr. Louis Semme s svojimi pevci iz Loraina. Za to prireditev bo še več drugega programa, o čemur bom pa poročal pozneje. Razume se, da tudi Hojerjevih fantov ne bo manjkalo.

Končno se vam vsem lepo zahvalim članom, ki ste podarili društvu dar; že sami veste kaj je bilo. Da smo imeli tako lep uspeh, gre tudi pohvala vsem, ki ste se napravili v maske in odnesli lepe nagrade. Hvala za poset rojakom iz Warren in drugih naselbin, kakor tudi domačim.

Naj še omenim, da se bo vršila v soboto 28. januarja velika prireditve v Jugoslovanskem domu v Warren, D. Nastopili bodo namreč največji mojstri glasbe, pod imenom "Elias Tambaritza of Croatia." To bo nekaj čisto novega in bi zelo preveč prostora, da bi mogel vse popisati. Vabljeni ste vsi Girardčani, da posetite to prireditev. Ne bo vam žal. Pozdrav vsem skupaj!

John Dolčić.

Cleveland, O. — V nedeljo smo bili prijazno povabljeni k Mr. Gramcu v Genevo na kolino ali na klobase. Odzvali smo se v velikem številu in to z veseljem, ker smo dobro vedeli, da bodo napravili pri Gramčevih okusne klobase. V resnici smo jih eden čez drugega hvallili. Mr. Gramcu so se kar oči smejale zadovoljnosti, ko so nam šle tako v slast. Mrs. Gramc nam je tudi povedala, kako skrbno jih je delal. Ako ga je kdo kaj vprašal takrat, je kar zakričal: "Pustite me sedaj pri miru, da ne bom pozabil česa dat v klobase. Kaj bi rekli Clevelandčani, če klobase ne bi bile okusne!"

Ja, Jože, za klobase delat si odnesel prvo nagrado. Kakor da si rojen mesar. Pa ni treba nikomur misliti, da smo samo klobase jedli. Bile so tudi prave v mrežicah zavite. Za to delo se je izkazala pa Mrs. Gramc in so bile jako okusne, prav take, kakor smo jih delali v starem kraju. Miza je bila bogato obložena z vsemi dobrotami. Potic je bilo več vrst in tudi keksov za mladino. Pa še nekaj, česar nismo že dolgo jedli: ajdov kruh je bil prav rahel, da se je kar tresel v roki. Kar vsi smo planili nanj, da je bil krožnik kmalu prazen. Mrs. Gramc je pa rekla: "Kar jejte ga, ga imam še dovolj." In ga je zopet prinesla.

Vse to smo pa zalili z zlato kapljico, kakor se glasi tista pesmica: Vince je sladko, teče nam prav gladko. Kako tudi ne bi, saj ima Mr. Gramc res izvrstnega letos, da še kmalu ni takega pridelal. Tako je sladko, da misliš, da sam med pijes, pa te tako prevari, da ko vstaneš od mize, pa noge ne stoji tako kot v normalnih časih.

No, Sharončani in Girardčani, le pridite se prepričati, da je res tako. Mi smo ga že pokusili in lahko o tem eno rečemo.

Ob treh smo pa poskakali na naše automobile in smo se peljali štiri milje daleč k nekemu Američanu poslušati slovenski radio program. To so meni ustregli, ker sem že prej rekla, da ne morem iti na farme, ker moram poslušati danes slovenski radio program, ker bodo nastopile moje ljubke punčke iz Newburga. Pa so mi rekli, da naj grem kar brez skrbi z njimi, da mi garantirajo, da bom ravno tako slišala program, kot bi bila v Clevelandu. In šele potem sem šla z njimi. No in v resnici sem jih slišala. Oh, kako lepo je bilo vaju poslušati! Kot dva črička sta prepevali. Ravno tako lepo sta zapeli kot pri Gramcu v vinogradu, ko sta obirali grezde. Izrekam vama v

imenu nas vseh prisrčno zahvalo in vaju prosimo, da bi še nastopili. Tudi zaigrali so izvrstno.

Domov smo se srečno pripeljali in zadovoljnih obrazov. Hvala vama, Mr. in Mrs. Gramc, za postrežbo in prijaznost in se pripravimo še za drugič na kolino. Lepe pozdrave.

Tončka Jevnik.

Cleveland (Collinwood), O. — Ker sem se zadnji teden nekoliko opisala v imenu East End Social kluba, vas zopet opominjam, da se udeležite card party in plesa, kar priredi omenjeni klub na 26. januarja v četrti zvečer ob osmih v Slov. Del. Domu na Waterloo Rd.

Igralo se bo karte do desetih, za kar bodo pri vsaki mizi najboljši igralci dobili nagrado. Serviralo se bo tudi prizgrizek in seveda za ples nam bo zaigral priljubljeni Jackie Zorc najlepše komade.

To veste, da ves čisti dobiček gre v pomoč našim sirotinim družinam, ki so v resnici potrebne pomoči. Torej ste vabljeni vsi, ako vam je le mogoče, da se udeležite te prireditve, da nekoliko pomagate s tem klubom pri njegovem samaritanskem delu. Obenem se boste pa tudi dobro zabavali in vam gotovo ne bo žal, ako se udeležite. Pozdrav!

Frances Svetek.

Warren, O. — Zopet bi se rad malo oglasil v listu in obenem prosim g. urednika, naj oprostí nadlegovanju. Kot je razvidno iz dopisov od raznih dopisovalcev, je edino, da začne nekdo pisati malo kritike, potem je pa urednik zaposlen kar naprej z ugovori in odgovarjanjem medsebojnih potežkoč, dokler se stvar ne reši, kot je to Barbič-Jontezova zadeva. Čast dam uredniku tega lista, ki priobča dopise in da s tem priložnost prizadetim, da podajo svoje mišljenje v javnost. Vsak klub, društvo ali kaka druga organizacija, pride v javnost do nesporazuma tu in tam, ki se pa medsebojno pobotajo in tako stvar ne pride v javnost in se ne razširi iz nasebine. To je dobro ali pa tudi ne, ker ako se postopa javno, je v korist drugim sličnim organizacijam, ki se bodo pazile, da ne bo prišlo do medsebojnega nesporazumljenja, da bi se jih, kot pravijo, ne obesilo na veliki zvon, da se jih čuje vse naokrog. Kakor hitro se ogenj zaneti, ga je težko pogasiti, če se pa pusti, da se razširi, je pa vsako gašenje zaman. Ko bi vsak izmed nas imel moč, da obvladuje samega sebe in bi svojega bližnjega povzdignil, mesto da ga pogreza, pa bi bilo vse drugače in bi to koristilo splošnemu napredku.

Da ne bom predačel zašel se hočem obrniti v drugo smer. Želim namreč dati v javnost, da bo v soboto 28. januarja posetil našo naselbino širno znani potujoči umetnik koncertov in predstava Elias Tamburica iz Racine, Wis. in nam podal svojo umetnost v tukajšnjem Jugoslovanskem domu. Mr. Elias je zelo priljubljen med našimi brati Hrvati. On je sam rodom Hrvat. Dve hčerki in sin njegove družine tudi sodelujejo na prireditvah. Nastopajo v narodnih nošah in imajo svoje programe vedno urejene tako da zadovoljijo vse gledalce. Povsod jih vabijo za ponoven nastop. Da se ljudstvo zanima za nje, je razvidno iz tega, ker so vedno na potu in imajo že daleč naprej določene nastope v raznih mestih. Mnogokrat tudi tam kjer so že prej nastopili.

Od nas se bodo podali v Cleveland kjer bodo v nedeljo podali rojakom tam priliko do razvedrila. Ker jih sam še nisem slišal doslej, tudi ne morem podati obširnejšega poročila in opisa. Vsi Slovenci, Hrvati in Srbi ste vladno vabljeni, da ne zamudite te prilike. Pridite od blizu in daleč in pripeljite seboj svoje znanice. Program bo trajal nekako dve uri, potem bo pa

prosta zabava in ples. Zakar bodo isti igralci svirali vesele poskočnice pozno v noč. Torej na svidenje v soboto zvečer ob sedmih v Jugoslovanskem domu. Pozdrav! Frank Ponikvar.

Cleveland (Collinwood), O. — Tudi jaz prosim za mal koticček v priljubljenem listu, da napišem par vrstic iz Collinwooda. O delu sploh ne morem poročati, ker sem tudi jaz eden tistih "srečnih," da se nahajam na prostovoljnih počitnicah že dolgo časa. Nekaj jih je pa še tako srečnih, da se lahko ponašajo z delom in med njimi so tudi, ki delajo kot sužnji in so plačani tako, da še za življenje ni. Kapitalisti jih izkoriščajo na vse načine, delavec se mora pa podati, da gladi ne pogine. In še ta neumisljena depresija visi nad nami, kot mora in nas tlačí, da se je ne moremo otresti na noben način. Eni priporočajo to, drugi zopet drugo in kot se vidi, da vse skupaj nič ne pomaga. Vsi pa pričakujemo vseeno boljnjih časov, ko nastopi novo izvoljeni predsednik Roosevelt svoj urad. Seveda tudi on ni vsega mogočen, da bi kar čez noč spremenil sedanje razmere v boljše čase. Pa s sodelovanjem ljudstva in novim kongresom, upamo, da se naravno krmilo naše ladje v pravo smer in da se nam odpre pristanšče boljnjih časov.

Časi, kot jih imamo sedaj, so v resnici skrajno slabi, da bi človek kar obupal. Da se pa kaj takega ne zgodi, pa naša družstva v Collinwoodu večkrat prirejajo igre, koncerte ali card party. Tako bo priredilo tudi društvo Najsvetejšega Imena pri cerkvi Marije Vnebovzete v Collinwoodu card party in bunco v dvorani pod cerkvi v sicer 26. januarja ob šestih zvečer. Vljudno vabimo vse farane, da se omenjene prireditve udeležijo kolikor mogoče v velikem številu, da se medsebojno bolj spoznamo in pogovorimo ter da pozabimo na te težke čase. Čisti dobiček te prireditve je namenjen za cerkev. Pozdrave vsem čitateljem in na svidenje v četrtak večer. Pridite vsi!

J. C.

Protest!

Euclid, O. — V soboto 21. januarja sem bral v časopisu novico, ki mi je kar sapo zaprla. To jo je pa zopet pogruntal naš župan Mr. Ely, ko hoče odtrgati naše mesto Cuyahoga okraju in nas priklopiti Lake okraju, da bi potem moral vsak, ki bo imel kaj opravka s sodnijo, hoditi v Painesville. Na sodnijo. Tukaj imamo sedaj na razpolago vsakovrstna prometna sredstva, česar nam ne bi mogli dati iz Painesville. Ko je videl naš gospod župan, da ga ljudje v Cuyahoga okraju ne marajo, ker je že dvakrat pogorel za okrajnega komisarja, se hoče sedaj maščevati. O, saj vemo kam pes tace moli.

Vsi posestniki in davkoplavci, vsi kot en mož se postavimo, da nas ne bodo komandirali republikanci in delali z nami po svoji mili volji. Mesto da bi županu prišlo kaj pametnega na misel, na primer da bi se mesto Euclid priklopilo Clevelandu, pa nas hoče še bolj obdavčiti. Ali res nimamo mi državljani pri tem nobene besede? Prosim, da bi se še kdo v tem oziru oglašil.

Rojaki in bratje Hrvati! Do sedaj smo plačevali velike davke in ko je na vidiku nekoliko boljše, nas hočejo pa v farmerske grabne zapeljati, da zopet ne bomo zlepa prišli ven. Zato moramo vsi protestirati!

John Hočever,
18851 Abby Ave.

VEČEN LED IN SNEG

Ako bi se na Angleškem otoku znižala toplota podnebja samo za sedem stopinj Fahrenheit, bi bila dežela pokrita z večnim ledom in snegom, kot je že nekoč bila v davni dobi.

VARUJTE SE PREHLADA
in sovražnika slovestva: pljušnice! Ne prehladite se in glejte, da boste imeli črevesje v redu s tem, da jemljete redno
Trinerjevo Grenko Vino

Če verjamete al' pa ne.

Koncert v Euclidu

Euclid, O. — V nedeljo 29. januarja bo pa zopet nekaj lepega v cerkveni dvorani sv. Kristine, namreč, naši pevci cerkvenega mešanega zbora bodo imeli svoj koncert. Vsi se prav pridno pripravljajo in vezbajo za ta dan. Zato vabijo vse, ki ljubijo lepo petje, na svojo prireditev. In rečem vam, da vam ne bo žal, ako pridete. Vsak rad posluša lepo pesem in ni ga Slovence, ki bi se mu srce ne ogrelo, ko sliši slovensko pesem.

Na programu imajo zelo lepe pesmi, ki jih še niste slišali. V programu so vključeni soli in dueti. Slišali boste Mr. Laddie Kolarja, ki vam bo zapel solo tisto lepo pesem "Ponočni pozdrav." Kdor ga je že slišal, ve, da ima res glas, da se mu mora dati priznanje. Mr. Max Gerl bo pa zapel težko, a lepo pesem "Mornar." Vem, da vam bo pesem ugajala in on jo zna pa tudi zapeti!

Koncert se vrši pod spretnim vodstvom Miss Mary Janchar. Po koncertu boste pa videli malo igro "Ljubosumnost." Že ime igre vam jamči, da se boste lahko dovolj nasmejali. Po igri pa se razvije prosta zabava in ples. Igrala bo izvrstna domača godba.

Pevci prav vljudno vabijo naš Ljubljanski klub in pa naše Slovence iz Girarda, Ohio. Torej na svidenje v nedeljo 29. januarja v dvorani sv. Kristine.

M. O.

Slovenska narodna čitalnica v Clevelandu

Slavni možje, pisatelji, so zrtvovali vse svoje življenje za izobrazbo ljudstva. Pisali so knjige v revščini in največji borbi za svoj življenjski obstoj. Čast njih spominu!

Da se jim izkažemo hvaležne, moramo čitati njih knjige. Tudi tistim možem moramo biti clevelandski Slovenci hvaležni, ki so pričeli z akcijo in ustanovili Slovensko narodno čitalnico. V Slovenski narodni čitalnici imamo nad 2,000 knjig vsakovrstne vsebine in okrog 20 časopisov, ameriških in starokrajških. Tudi znanstvene revije so na razpolago. Tudi se vedno dobe najnovišje knjige.

Pristop k Slovenski narodni čitalnici je prost, članarina je pa 25 centov mesečno. Vljudno ste vabljeni, kateri še niste člani, da pristopite. Posebno sedaj, ko imamo toliko časa na razpolago za branje.

Na zadnji seji 19. januarja smo sklenili, da napravimo čajni večer s tombolo in tudi brez petja in godbe ne bo. To bo na 5. februarja 1933 in ste vsi prav vljudno vabljeni na to prireditev. Na svidenje!

M. Z.

NEKAJ ZA GOVORNIKE

Vsak govornik je že doživel, da so postali poslušalci tekem njegovega govora nemirni, nepazljivi. V takim slučaju poskuša zbuditi večjo pozornost pri poslušalcih s tem, da začne govoriti bolj na glas. Ampak to ni prav. Najboljše je, da začne govoriti v takim slučaju tišje in bo kmalu videl, kako bodo postali poslušalci pozorni in bodo skušali vjeti vsako njegovo besedo.

ŽENSKESNUBJLO

Že od leta 1228 je na Skotskem navada, da v prestopnem letu ženske snujijo žene. Postava pa tudi pravi, če se fant ne poda in zavrne snujkinjo, ima ta pravico zahtevati od njegovega \$500 kot odškodnino. Bodi mo veseli, da smo v Ameriki.

Tale je priletela čez St. Clair iz slavne Glass avenije in nisem jaz čisto nič svojih prstov vmes vtaknil. Takole mi piše prijatelj:

"Dragi moj Jaka! Ker sem prav do dna svojega srca prepričan, da tale tvoja kolona nikdar in prav nič ne laže ti bom pa še jaz eno zapisal, ki je prav do zadnje pike resnična in s bere kot se je pripetila. To se je pripetilo že pred dolgo vrsto leti, nekako takrat, ko žandarji niso imeli več copat in tudi Radecki je bil že prefedran od frajtarja na feldvebelna.

Torej v neki vasi (ime vasi je postranskega pomena) sta živela dva priletna fanta, Janez in Peter. Če rečem fanta, to pomeni toliko, kot bi rekli tukaj pečlarja. Imela sta malo hišico in nekaj polja, pa tudi travnika za dva koša sena ali nekaj več. Janez je bil jako mirnega in dobrega značaja (kot so navadno vsi Janezi), Peter je bil pa vseh muh poln, torej si v tem cizru nista bila prav nič v zlahti.

Nekega lepega jutra pade Petru nekaj v glavo, pa ne kaka smet, ampak modra misel, ki jo tudi takoj brez ovinkov svoje mu bratu razodene, in pravi:

"Veš kaj, dragi moj Janez, sena imava dosti in jaz mislim, da bi ne bilo napek, če bi si midva eno kravico kupila, da bi imela vsaj mleko doma."

Janez je kar poskočil, ko je zaslišal to veselo in pametno besedo, pa reče:

"Dobro, jutri je semenj v trgu, pa jo mahneva tje in kaj pripravnega kupiva, saj imava nekaj kronc. Ampak že sedaj ti rečem, da bova kupila kravico ne pa kakšno hrvatsko bušo, ki je s kravo samo v daljnem sorodstvu."

In res sta šla in tudi kmalu izbrala nekaj, kar se jima je zdelo, da bi bilo prav. Predno sta vprašala za ceno, sta vprašala, kot modra gospodarja, koliko mleka da kravica na dan. Ko se jima je zatrdilo, da v najslabšem slučaju po šest litrov ob dobri krmi pa še več, so takoj udarili v roke, da se je slišalo, kot bi kdo z loparjem povodil udrihal. Za kravo sta plačala vsak pol, ker bo last obelil. Vsa srečna sta jo prignala domov.

Ko jo, privežeta in ji vržejo nekaj sena, se vsedeta na tnalce, da se pogovorita kako in kaj. Peter pravi: "Dragi moj Janez! Kravco sva kupila in je jako prijazna živalca. Ker sva plačala zanjo vsak pol, jo bova imela vsak pol in tako jaz predlagam, da naj bo sprednja polovica tvoja, zadnja pa moja." Janez, ki je vedno rad pritrđil bratu, je bil takoj zadovoljen.

Tako je Janez čado lepo krmit in pasel, Peter jo je pa molzel in pil mleko. Nekega dne se pa Janez počehlja po glavi, pa pravi: "Peter, kako je pa z mlekom, da ga sam pijes? Kaj ga jaz ne bom nič dobil?"

"Lej ga no, saj sva si razdelila kravico, ti si vzel sprednji del, torej jo moraš krmit, jaz sem dobil pa zadnji del, jo pa molzem in mleko pijem. Kaj ni tako prav?"

"Menda bo že res prav tako," reče Janez in gre ves zamišljen proč. Ampak nekaj se mu je pa le delo narobe, pa se nekega nedeljskega večera napije, da bo dobil bolj jasne misli. In res se mu posveti. Ko pride domov, reče Peter:

"Ti, jaz sem se krave naveličal in sem sklenil, da bom moj sprednji del krave ubil, ti pa napravi s zadnjim kar hočeš. Me čisto nič ne briga. — Medvedov France."

NEKAJ DNI V PARADIŽU V FLORIDI

Bradenton, Florida, 19. ja- nuarja. — Vroče je danes. Ravno sem prišel s pošte. 15 mi- nut sem prodajal zizjala okrog trgovin in ogledoval cene raz- nih sadežem. Ko sem prišel do- mov, kjer je našečasno biva- lišče (last Mr. Ivančiča), sem si obrisal čelo. Sonce precej pri- tiska, prav kakor v Clevelan- du v mesecu juliju. Otroci moje hčere, Mrs. Kate Perko, so samo v spodnjih oblekah in še v sen- ci, ker sonce bi jih danes malo preveč prijelo.

Da, tako je tukaj v Floridi, samo 1400 milj od Clevelanda, čez katerega v teh časih reže ostra burja od Kanade sem. Ni- sem verjel, pa tudi nihče drugi ne more verjeti, da so tukaj ta- ke prijetnosti v času, ko je na- vadno v Ohio in drugih državah vedno zmrzlo in neugodno vremenske izpremembe. Več dni potem, ko človek dospe sem, se mu zdi, da so to samo sanje. Ne more si predstavljati in težko je verjeti, da je tako vreme tukaj vedno in stalno.

Ves začuden človek ogleduje vse zeleno in razcveteno dreve, na katerem zorijo žlahtna sade- žja neprestano naprej. Ko en sa- dež dozori, že drugi cvete. Pom- mlad in poletje se tukaj nič ne menjata, ptičice se nič ne seli- go, sonce vedno tako toplo sije, mir in tihota vladata v naravi, kakor zadnje majnikove ali pr- ve junije dneve doma v Cle- velandu in drugih ohijskih me- stih.

Danes je osmi dan, kar smo odšli in 5. dan kar smo tu. Dan, predno smo dospeli, je ravno po- jenjalo toplo vreme. Sosedje so pripovedovali, da je bil prejšnji teden zelo vroč. Z nami so pri- šle hladne noči, sedaj je pa ti- sti nočni hlad že izginil. Klima tukaj je popolnoma podobna kli- mi v stari domovini, namreč: tudi v vročih dneh so bile hlad- ne noči. Vsak dan, kar smo tu- kaj, nas je sonce pognalo v sen- ce. Kljub temu pa se nobenemu tukajšnjemu prebivalcu ni ba- ti prehude vročine poleti, ker vročine, kakršna se navadno pojavi po ohijskih mestih, tukaj ni. Poleti je vedno hladna sa- dica in dasi se človek poti, pa mu vročina ne dela težav. Nih- če tukaj radi vročine ne omaga ali oslabi.

Tako je v Bradenton in okoli- ci. Mogoče je v drugih delih Floride klima drugačna. Bra- denton se nahaja 8 milj od Me- hiškega zaliva in 48 milj od pri- stanišča Tampa. Mesto je zna- no po "tampa" cigarah katere izdelujejo tukaj. Ne daleč od tu- kaj se nahaja prezimovališče cirkusa Ringling Bros. Vse to smo si že ogledali in velike slo- ne bom lahko pokazal na slikah, ko pridem nazaj.

Ko se človek vozi okrog, se čudi, da je tukaj še vse tako neobdelano. Le malo je tu in tam obdelane zemlje. Kjer je pa zemlja obdelana, tam pa tu- di rodi tako bogato in hitro, da se mora človek kar čuditi. Ni posebne sezone kdaj sadeži zo- re ali nehajo zoreti. Pomaran- če najbolj zore v zimskem času. Sedaj se še vidi, kolikor daleč ti seže oko, rumena drevesa s pomarančami, citronami, grape fruitom in drugim. Dreve je tako polno teh sadežev, da se ve- če pripogibljujejo do tal. Kakor vidite jeseni tam v Ohio ležati jabolka po tleh, ne da bi se zme- nil kdo zanje, tako je tukaj s pomarančami v teh časih. Ja- bolka tu ne rastejo, a jih je do- sti naprodaj in so jako poceni.

Cene pomarančam so take, kot so cene jabolkom v Ohio. Boljše pomaranče so 25 centov ducat, nekatere so tudi po 5 cen- tov ducat.

Poleg oranžnih in citroninih dreves so pa še druga žlahtna drevesa, o katerih nisem nikdar slišal poprej, katere imajo v vsakem vrstu okrog hiše, kot imamo pri nas hruške in jabo- lka.

Palma je doma v Floridi. Kar je doma ob cesti topol, murva

ali kako drugo tako drevo, to je v Floridi palma. V gozdu je tukaj palmovoga drevja, kot pri- nas praproti. Palm je več vrst. "Royal" palma je izjema izmed vseh. Kar je med pticami pav, to je "royal" palma med palma- mi. Navadno se jih vidi ob ce- stah. Debla te palme so tako lepo okrogla, kot bi jih človek ustlužil na stroju.

Tukaj se vidi tudi drevo, od katerega se bodo gumij. Po sa- motah in pustinjah se pa vidi visoko raso drevo, podobno bo- rovcu, katerega igle so dolge od 5 d 6 palcev. S tega drevesa se dobiva trpentin. Povsod se vi- di zasekana drevesa, kjer so pri- vezane posode iz pločevine. Pre- ko noči se nabere v posodah te- kočina, katero čez dan pobero in odpeljejo v tovarno. Tudi razne grmičja, leščevja in drugo je vse polno, toda je mnogo večje kot pri nas.

Kakšna je zemlja? Tukaj je vse sam pesek, sivkast in bel. Ta pesek je trd, da se lahko vo- zi na njem. Ob morski obali se vozijo po pesku z avtomobili, ne da bi se pesek udiral. Tudi de- že vje ga ne zmehača, ker gre vo- da kar skozi. V nekaterih kra- jih je zemlja tudi črna, podobna našemu morostu in šoti. Tudi gori kot šota, ako se jo zažge. Tako zemlja je zelo rodovitna. Ni pa mnoge zemlje v Floridi, ki bi bila rodovitna. Za časa velike ameriške prosperitete je na tisoče ljudi kupovalo zemljo tukaj kar od kraja in so izgubi- li vse, kar so dali zanjo. Zeml- ljo za farmo je treba namakati umetno. Dežja pozimi navad- no v Floridi ni, ker dežuje samo poleti. Obratno pa v Kalifor- niji tudi pozimi dežuje. Dasi je vedna suša in je povsod sam pe- sek, pa se vendar v globočini ti- srih čevljev dobi že voda. Ta vo- da je pa trda, radi tega ima vsa- ka hiša še vodnjak, v katerega se nabira deževnica, ki je bolj mehka kot naravna.

Ravno večerjamo obiskali mesto Tampa. Tam je velik iz- višek vode. Dasi je na eni stra- ni sama širna ravnina, na dru- gi strani pa morje, se vendar tam nahaja velikanski izvirek, ki vrže 72 tisoč galon vode na dan. Ta studenec je tako mni- član pri izvirku, da bi lahko gna- tri mlinska kolesa. Od tega sem vzela tudi nekaj slik. Poleg te- ga je pa še drugi studenec, kjer izvira zdravilna žveplena voda.

Mesto Tampa je zelo živahno tudi velikega pristanišča. Od tukaj odhajajo parniki na Ku- bo in v druge kraje. Ogledali smo si velik in krasen potniški parnik "Florida," ki je bil drugi dan namenjen na Kubo.

Ko bi imel seboj svoj avto, bi si lahko ogledal vso Florido v nekaj dneh. Ceste so povsod krasne in ravne. Noči so svet- le in zlasti ob luninem času je kakor s srebrom posuta noč. Florida meri od enega morja do drugega okrog 200 milj, nje dol- žina je pa kakih 500 milj. Zem- lja je res kakor prava obljub- ljena dežela, ki ji ni para na svetu. Toda industrije tukaj ni. Delavci so navadno plačani po en dolar dnevno če je kdo ta- koj srečen, da dela.

Za ljudi, ki hočejo v miru preživeti zimo, je Florida pravi raj. Zime ni tukaj nikdar in tudi prehude vročine se ni bati, vsaj tukaj ne. Klima je bolj zdrava, hrana in sadje poceni. Za funt mesa za juho sem dal 15 centov, torej je nekoliko dra- žji kot v Clevelandu. Kdor ima avto in gre pozimi lahko zdoma, ta naj gre v Florido, mu ne bo žal. Toda nikar ne s vlakom, ker to preveč stane. V treh dneh ste v Floridi ali paradizu, da se ne boste mogli načuditi lepoti, toploti in drevesnim sadežem. Zakaj bi doma zmrzovali tisti, ki zmiri lahko fige pokažejo. Ven iz mize Ohio v toplo Florido, v kraj, kjer sonce vsak dan sije in ptički vedno pojo, kjer rastejo, zore in cveto pomaranče in dru- go žlahtno sadje. Bog je ustva- ril zemljo za vse ljudi, in kdor

si jo lahko ogleda, naj to tudi stori. Te vrstice sem napisal za one, ki jih zanima. Meni se je predstavila Florida tako, kot sem jo opisal. To pot sem pri- šel sem le slučajno, v bodoče pa bom prišel sem namenoma. Da nimam voznega listka, ki pote- če v 18 dneh, bi se še ne vrnil nazaj. Nerao zapustim to zla- to rumeno sonce, ki me tako gre- je in te sladke pomaranče in druge sadeže, ki so tam tako sveže in sladke. Ko bom do- mov grede prevozil Georgijo in Tennessee in dospem v Cincin- nati, Ohio, me bo zopet objela tista stara mrzla zima, do kate- re nisem nikdar imel posebnega veselja in me bo spremljala še par mesecev od jezeru Erie. Drugič bom šel v Florido z av- tomobilom in ne bom prišel prej nazaj, dokler ne bo zapel kos v ohijski goščavi.

Naši možički so zdravi ko ri- be v vodi. Vsem moje pozdrave!

KAKE OBČUTKE IMA ČLOVEK, KADAR UMIRA

Ali je smrt združena s hudim telesnim trpljenjem in duševni- mi mukami, pač menda ne ve nihče točno obrazložiti. V staro- davnih časih se ljudje niso bali smrti. Grški modrijan Sokrat je pričakoval, da se sestane on- stran groba z učenjaki starega veka in da bo z njimi kramljaj. Tudi Platon je upal, da bo vi- del po smrti vsa čuda prirode. Seneka je napisal: "Duša gre- tja, odkoder je bila poslana. Pri- čakuje večni mir, kjer zagleda po valovih sveta jasno luč."

V starih časih so poznali ljudje trojna vrata smrti: pljuča, srce in možgane. Kodanjski zdravnik Oskar Bloch deli smrt v možgansko, pljučno, srčno, kr- vno in ledvično. Kar se tiče možganov, si ogledimo umiranje zaradi možganskih čirov. Po dolgem trpljenju, ki ga pripra- vi človeku neodstranljivi čir, se bolnik navadno onesvesti in umre, ne da bi se še zavedel. Včasih izgubi še poprej razum, tako da je sicer pri zavesti, ne zaveda pa se svojega nevarnega stanja. Pri smrti, ki nastopi, če si človek zlomi hrbtenico in stla- či hrbtenični mozeg, ni opaziti nikakih bolečin. Če se človek pobje na glavi ali če je ustrel- jen v glavo, se na mah pogrez- ne v temo. Lahko se zdrami iz nje, pa ne ve ničesar o boleči- nah, ki so spremljale udarec ali raniko. Nekateri ljudje se spom- niyo dogodkov pred nesrečo, tre- nutka nesreče same pa ne. Tako so izpraševali ranjence po neki stavbni nesreči, kaj so čutili v trenutku, ko so bili ranjeni. Eden je slišal ropot, drugi je vi- del, kako se nagibajo tla, o ob- čutkih v trenutku, ko je bil ran- jen, pa ni vedel nihče ničesar povedati. Mirno lahko rečemo, da ranjenci pri takih nesrečah umirajo brez muk.

O streljih v možgane so prvot- no domnevali, da čuti ranjenec bolečino, preden preneha delo- vanje s možgani. Raziskovanja so pa pokazala nasprotno. Če torej zadene krogla vojaka v glavo, ne sliši vojak strele, kaj šele, da bi občutil bolečino.

Mnogo gradiva za presojanje zadnjih trenutkov ljudi, ranje- nih v možgane ali v hrbtenični mozeg, nam daje opazovanje zlo- čincev, usmrčenih z mečem ali obglavljenih. V starem veku so ljudje verjeli, da odsekana gla- va še čuti in da lahko celo go- vori. Med francosko revolucijo, ko so morili ljudi kar v množi- cah, so celo trdili, da odsekana glava še čuti in misli. Seveda je to izključeno. Zdravnik Mon- geot se je dodelil z ločincem Le- camirrom, ki je čakal usmrti- tve. Zločinec mu je obljubil, da bo po usmrtitvi pogledal z des- nim očesom. Odsekali so mu glavo in oči so ostale seveda za- prte. Življenje se konča v tre- nutku, ko se loči glava od tele- sa, čeprav telo samo še nekaj časa živi. Aschoff je ugotovil

si jo lahko ogleda, naj to tudi stori. Te vrstice sem napisal za one, ki jih zanima. Meni se je predstavila Florida tako, kot sem jo opisal. To pot sem pri- šel sem le slučajno, v bodoče pa bom prišel sem namenoma. Da nimam voznega listka, ki pote- če v 18 dneh, bi se še ne vrnil nazaj. Nerao zapustim to zla- to rumeno sonce, ki me tako gre- je in te sladke pomaranče in druge sadeže, ki so tam tako sveže in sladke. Ko bom do- mov grede prevozil Georgijo in Tennessee in dospem v Cincin- nati, Ohio, me bo zopet objela tista stara mrzla zima, do kate- re nisem nikdar imel posebnega veselja in me bo spremljala še par mesecev od jezeru Erie. Drugič bom šel v Florido z av- tomobilom in ne bom prišel prej nazaj, dokler ne bo zapel kos v ohijski goščavi.

Naši možički so zdravi ko ri- be v vodi. Vsem moje pozdrave!

Anton Grdina.

pri usmrteni ženi utripanje srca še 24 ur po njeni usmrtitvi.

Človek lahko umre zaradi ne- nadnega velikega razburjenja zaradi nepričakovane velike ra- dosti ali globoke žalosti, od jeze ali od strahu. Pri vsem tem tr- pi največ srce. V neki bolniš- nici so hoteli operirati 28 letne- ga mladeniča, ki se je pa tako bal operacije, da je prispe- l v mesto ves izžrpan, preplašen in bled. Med neprestanimi vpra- šanji je legel na mizo, nekajkrat vdihnil otonni plin, potem pa je umrl. V takih primerih člo- vek ne čuti nobenih posebnih bo- lečin.

Pri zožitvi sapnika kakršne- gakoli izvora lahko začne človek naenkrat dušiti in če ni pri rokah hitre pomoči, nastopi v nekaj minutah smrt. Prvi tre- nutki dušičnih se ljudi so strašni. Občutek davljenja je namreč združen z občutkom velike smr- tne nevarnosti. Bolnik izgubi v dveh ali treh minutah zavest in s tem so njegove muke končane. Človek, ki mu ovira v dihanju naračča, čuti pred smrtjo silne bolečine. Enako gredo v smrt tudi ljudje s tetanom.

Pri vnetju pljuč nastopijo mučni napadi davljenja, toda ko začne bolnik umirati, nastopi onesvesečenje, tako da zadnje trenutke pred smrtjo ne čuti ni- kakih bolečin. Pri jetiki pljuč je znano dobro razpoloženje mnogih bolnikov.

Nekateri bolniki umro kakor v spanju. Onim, ki imajo vročico se navadno blede, drugi so pa pri zavesti in umirajo mirno. Poleg tega so pa primeri, da bol- nik naenkrat umre, ne da bi sam ali pa zdravnik to slutil.

Strel skozi srce se ne konča takoj s smrtjo. Srce se napolni s krvjo, ki delno zamaši rano. Ranjencu, ki je bil operiran štiri ure in pol po strelu skozi srce, se je mirno blede. Primer smr- ti kot posledice sunka v srce nam kaže cesarica Elizabeta, ki je imela sicer srce prebodeno, pa vendar ni čutila nobenih bolečin. Tudi smrt, ki nastopi, če poči človeku srce, je lahko.

Vnetje trebušne mre- ne izpre- meni bolnika tako, da umira ob skaljeni zavesti. Počasi napre- dujoče vnetje trebušne mre- ne pusti bolnika umirati ob polnem občutku bolečin. Bolnik, ki je imel trebušno mre- no predrtto, da so mu izstopila črva, je bil še dve uri pred smrtjo zelo dobre volje in niti slutil ni, da se mu bliža konec. Pritoževal se je sa- mo, da slabo vidi. Mnogi tak- bolniki se vesele skorajšnjega povratka domov in se ukvarja- jo z načrti glede bodočnosti. Bol- nik s hudim vnetjem trebušne mre- ne, ki ga ni bilo mogoče ope- rirati, je izrazil željo, da bi mu vendarle pogledali v trebuh. Zdravnikom se je smilil in na vi- dez so se začeli pripravljati k operaciji, med pripravami je pa bolnik umrl.

Bolniki, ki si poškodujejo hr- btenični mozeg ali ki imajo na njem čire, umirajo težko. Naj- strašneje je gledati vojake s pre- streljenim hrbteničnim mozgom in otrplim trupom.

V splošnem učenjaki sodijo, da zadnji trenutki pri večini umirajočih niso hudi.

ŽALNA BARVA

Vsi narodi nimajo črne bar- ve kot v znak žalovanja. Tako imajo, na primer, v Egiptu ru- meno barvo kot žalno barvo. To je barva orumenelega listja, ki pada z drevoja, ko se podaja na- rava jeseni k počitku. Perzijci žalujejo z rujavo barvo., Abe- sinci in Etiopci pa imajo za žal- no barvo medlo sivo, barvo zem- lje, v katero se mrtvi povrnejo. Sirci imajo za žalno barvo pla- tovino, kot je plavo nebo, znamenje na up v bodoče življenje. Oto- čani Južnega morja pa nosijo ob času žalovanja belo in črno barvo, v znamenje bolečine in upa obenem.

MILO URBAN:

ŽIVI BIČ

Roman

IX

To popisovanje živine v vran- ovskem okraju je bilo menda že tretje. Ljudje, ki so bili od vseh strani prizadeti in izropani, ki jim je sijal z obrazov in oči in se pojavljali v vedno glasnej-šem mrmanju. Kar se je godi- lo, je bilo res že kar krut za- smeh. Res je, da so kmetom živo- vno plačevali, toda denar zanje ni imel nikake vrednosti, ker zanj nihče ni mogel nič kupiti. Če so izgubili živino, so izgubili prav za prav vse, kar je imelo še kaj veljave. Gubili so svoje temelje, in ostajali kot drevesa v polju, ki so jim izpodkopali ko- renine. Z uramno močjo oropa- ne jih je zanašalo na plitva tla uboštva, ki so jih počasi pa go- tovo odnašala k grozečemu goz- du beraških palic, k popolni iz- krvavitvi.

Toda pomagati se ni dalo. Ar- mada je morala biti sita. V va- seh, kjer je mrmanje postalo že grozeče, so se pojavili žan- darski bajoneti in pred njih hladnim leskom so protesti pola- goma utihnili kakor bejoča de- ca. Zastonj so se stiskale pesti, zastonj so škripali zobje: domo- vino je bilo treba ljubiti, četudi s škripanjem zob, domovina je morala biti ljubljena.

Popisovanje v Rastokah so vršili župan Vorčiak, žandarski vahtmajster Angyal in občinski odbornik Jano Kurnjava, mož, ki je bil na eno nogo kruljav, bil pa pri tem živ kot vreteno. Splošno so ga imenovali "Jona." Pravili so o njem, da ga je iz- bruhnila neka veleriba, ki je svoj čas zabodila v Rastoke. Kako pa je sem zašla, ni vedel nihče več pojasniti, ker je skozi Rastoke tekela samo bister gor- ski potok, v katerem se niti ka- pelj ni počutil dobro. Pa Kur- njava je bil tudi po svoji zuna- nosti nekaj posebnega: obraz je imel pošinjen na levo, baje za- to, ker mu je takoj pri ustvarje- nju Bog eno prisolil; oči je imel majhne, hude, tličoče pod nemir- nimi obrvi, in pretkanost je kar sijala iz njih. O vsem je imel svoje lastno mnenje, pret- kano z obehensjaškim humorjem. Dobro so se mu prilagale smeš- ne kretnje, ki so vzbujale v lju- deh smeh celo v teh najtežavnej-ših časih.

Vsaakega je natanko poznal. Ko je dobil nalog za popisova- nje živine, se je čutil posebno odlikovanega. Zato se je obril, se praznično oblekel in tako ho- dil z županom in vahtmajstrom po hlevih. To je bil precej utrud- ljiv posel: Vorčiak je celo pot tožil, Angyal je bil slabe volje in je klel, samo Jano Kurnjava je bil neutrudljiv. Majhen in sme- šen je tekal in vlačil za sabo hro- mo nogo; zbijal je šale, odpiral vrata v hleve in ogovarjal živino, kakor bi ga razumela. Toda Kur- njava je imel živino rad. Vedel je, kakšna je kaka krava, kako se molze, koliko je kak konj star in kako vleče. Poznal je celo skriv- nosti hlevov. Neusmiljeno jih je odkrival in si nakopaval jezo in sovraštvo vsakega, s katerim je prišel v dotiko.

Ko so bili na spodnjem koncu, jih je neka žena strašno ozmer- jala. Ni bilo menda imena, ki bi jim ga ne bila dala. Vorčiak in Angyal sta se razburjala, samo Kurnjava ni izgubil ravnotežja. Ko jim je že dosti tega namlela, je stopil k nji, se popraskal za ušesi in rekel:

"Ali, ali Mara . . . Kaj go- deš?"

"In še ti, ti trobilo, ti podrep- nik gosposki," se je zagnala raz- jarna žena vanj.

Kurnjava pa jo je samo po- trepljal po rami, se dobrodušno nasmejal in dejal:

"Ali si ti še neumna, Mara! . . . Z otrepanjem jezika si ne

boš pomagala. Žandarji bodo pri- šli, vzeli ti bodo kravo, tebe pa posadili v zapor."

Žena ga je pogledala s prestra- šenimi velikimi očmi in pri bese- di "zapor" umolknila kakor riba. Kurnjava pa je pristavil:

"Res, pri moji duši, da. Danes se z nikomer ne postopa z roka- vicami."

Ko so šli z dvorišča, se je sme- jal v pest in dejal Angyalu:

"Samo 'zapura' jih spomnite, pa bodo takoj majhni."

Pri Dolnički pa tudi to ni po- magalo. Ko je Kurnjava s silo skušal vdreti v hlev, je priletela Dolnička s pikrom vode in jo pljusnila na Kurnjavo.

Kurnjava je slekel suktnjo, jo obesil na plot in kot da se ni nič zgodilo, šel v hlev.

Tako so prišli brez večje nez- gode, spremljani z zmerjanjem in posovanjem prav do Kramarja. Vorčiak je bil že vsega do grla sit. Brez olepšavanja je zvedel, kaj in kakšen je: te odkrite izja- ve so mu vzbudile tak strah, da je pred vsakimi vrati obstal:

"Mož Bog!" je tožil, "še ustre- ljijo in ubijajo me te svinje. To pa samo zato, ker vem, kaj je mo- ja dolžnost, ker skrbim za domo- vino in nočem, da bi armada od- gladu poginila. . . . Taka sodrta zanikrna in ničvedna!"

Pri Kramarju je šlo pa zares do živega. Ko so stopili na dvo- rišče, je stal Kramar, mož preko petdesetih let, z rokami prekli- žanimi na prsih, na podu pred hlevom in mračno gledal predse. Ko je Kurnjava zagledal tega ogromnega moža, o čigar moči so še vedno krožile razne zgodbe, je bil v zadregi. Kaj naj začne z njim? Toda čuteč, da ga štiti uradna moč, je odločno stopil k vratom hleva.

"Kaj iščeš tam?" je zarenčal nanj Kramar skozi zobe.

"No, kar drugod. Popisovat . . ."

"Jaz ti že pokažem."

In planil je nanj. Ko je Kurnjava videl to močno, veliko in kot medvedja taca tež- ko roko, je nehote zamižal, se umaknil in pomislil:

"Uj, pri Bogu, to ti je dan!"

"Matej, ne bodi nor," je začel s prijaznim glasom. "Če ne pu- stiš z lepa, pridejo žandarji in . . ."

"Kaj in?"

"Vzamejo ti živino."

"To bi pa rad videl."

Kramar je zopet prekrizal ro- ke na prsih, se razkoračil in se tako brez besede postavil pred vrata hleva. Bil je smela, veli- ka podoba človeka, stoječega kot stena, človeka, ki brani svoje imetje z večno odločnostjo ro- parske živali, ki ne pozna zakona in predpisov, pa svojega tu- di za ceno lastnega življenja ne izpusti iz krepeljev. Tu ni bilo niti razuma niti raznišljanja, stal je tu samo vekovečni nagon braniti in ne dati svojega; braniti do zadnje kaplje krvi in ne dati nikomur na svetu.

Uradna moč je bila, kakor se je zdelo, proti tej elementarni si- li brez moči. Angyal si je brisal čelo, Vorčiak je nezaupno gledal nazaj. Kurnjava pa je, boječ se za svoj ugled, skoraj prosil:

"Matej, poslušaj . . ."

"Pamet imej!" mu je pomagal celo Vorčiak. "Pojdi od vrat."

"Niti pred Bogom!" je kratko odsekal Kramar.

(Dalje prihodnjič.)

MESTNE VESTI

Samo \$64,000,000

Clevelandčani bodo plačali le- tos samo \$64,000,000 v davkih na svoje hiše in posestva, ali za \$9,000,000 manj kot lansko le- to. Znižana vrednost hiš in po- sestev je povzročila znižanje davkov.

Odobrili 20. amendment

Državna zbornica v Ohio je večerj odobrila 20. amendment k ameriški ustavi, ki menja ter- min predsednikovega urada od 4. marca na 20. januarja.

Vest iz domovine

Mr. Jos. Stušek, 1245 E. 59th St., nam sporoča, da je dobil iz domovine žalostno vest, da mu je v vasi Dul, fara Trzišče, na Dolenskem, umrla ljubljen mama Jozefa Stušek, v visoki starosti 83 let. Mama je umrla 30. decembra, in 3. januarja pa je šel za soprogo njen mož, Mar- tin Stušek, v čestitljivi starosti 94 let. Ranjka zapuščata v Ameriki enega sina, Jos. Stus- šek, v starem kraju pa sina in hčer Jozefo Stušek. Obema bla- gima pokojnikoma naj bo ohran- jen lep spomin!

Slovaki v Clevelandu

Glavni uradniki največje slo- vaške organizacije na svetu, Prve Katoliške Slovaške Unije, so se zbrali večerj iz vseh delov Zed. držav v Clevelandu, da se posvetujejo kako in kaj poma- gati svojim članom v teh časih depresije. Omenjena unija je največja slovaška unija na sve- tu, ki šteje nad 100,000 članov in ima premoženja nad devet milijonov dolarjev.

Mestna elektrika

Councilman Hagemester je predlagal v mestni zbornici, da uprava mestne elektrarne ne računa več odjemalcem mestne elektrike 30c za mesec za posluž- bo. To bi prihranilo odjemalcem mestne elektrike \$150,000 na le- to. Mestna zbornica se bo toza- devno posvetovala.

Obriski mora iti

Policijski saržent Obriski je zgubil svoje delo večerj, ker se je pogal na lastnika neke raz- vpite hiše. Direktor Merrick je dejal, da so taki policisti sra- mota za policijo.

Zopet nov slučaj nepre- stanega kihanja

Princeton, Kentucky, 24. jan- uarja. Mrs. Lonnie Dickson, 48 let stara, se je danes jutraj zbudila, ko je kihnila. Kihanje se je nadaljevalo, in ženska kiha nekako 25 krat na uro. To je drugi slučaj neprestanega kiha- nja v kratkem času.

MALI OGLASI

Iz urada S. N. Doma 6409 St. Clair Ave.

Našim bratskim, kulturnim in pevskim društvom v nazna- nilo: Direktorij S. N. Doma je potom svojega gospodarskega odbora znatno znižal cene dvo- ranam za plesne veselice in druge prireditve, da se tako postre- že vsem društvom, ki imajo ena- ke prireditve.

Cene so sledeče: avditorij za plesne veselice, med tednom \$30.00, ob sobotah \$35.00, ob nedeljah \$40.00. Spodnja dvo- rana, čez teden \$20.00, ob sobo- tah in nedeljah \$25.00. Za svat- be ali bankete, ob sobotah in nedeljah \$45.00, čez teden pa \$35.00.

Upajoč, da se bodo bratska društva in posamezne skupine, kadar nameravajo prirediti ve- selice ali drugo zabavo, posluži- le te prilike in najele dvorane S. N. Doma, ki je tudi njih dom, se toplo priporočamo. V S. N. Domu ste vedno dobrodošli in pošteno postreženi.

Za direktorij S. N. Doma.— John Tavčar, tajnik.

Odda se

stanovanje, štiri čedne sobe, ko- pališče, furnez in druge ugod- nosti, v zidani hiši. Pozve se na 1095 E. 64th St. (24)

Hiša naprodaj

sedem sob, za eno družino, vse moderno, prostorna klet, furnez na paro, v slovenski naselbini. Proda se jako poceni. Gotovine je treba samo \$1500. Vprašajte pri lastniku ustmeno ali pisme- no pri Michael J. Abrams 440 Nawelt St., Painesville, Ohio.

SELITEV

John Oblak 1161 E. 61st St. Tel. Henderson 2730 (Wed. Fri.)

CONAN DOYLE:

Dolina strahu in groze

Praden je McMurdo odšel v društveno dvorano, je uničil vse listine, ki so se nahajale v njegovem stanovanju. Ko je to storil, je olajševalno vzdihnil. Toda kljub temu je še slutil nevarnost, kajti na svojem pctu v dvorano, se je ustavil pri starem Shafterju. Vstop v hišo mu je bil zabranjen, toda ko je potrkal na okno, je prišla ven Ettie. Čim ga je ugledala, je vzkliznila:

"Nekaj se je primerilo! Jack, ti si v nevarnosti!"

"Nu, nikar se ne boj, draga! Vendar pa bi bilo morda prav, ako nekaj ukrenemo, dokler ni prepozno."

"Dokler ni prepozno?"

"Nekdaj sem ti obljubil, da bo napočil dan, ko pojdem od tod. Nu, vidiš, ta dan je napočil. Danes sem prejel neko vest, slabo vest, in zdi se mi, da bo kmalu sitnosti več kot dovolj."

"Policija?"

"Da, neki Pinkertonov detektiv. Toda ti tega seveda ne razumeš, draga. Jaz pa sem pregloboko zagazil v vse to. Rekla si, da bi šla z menoj, če bi bilo potrebno."

"Da, Jack, šla bi, če bi bilo to v tvojo rešitev."

"V nekaterih stvarih sem pošten človek, Ettie. Tebi ne bi skrivil niti lasu na glavi, niti te ne bi hotel za nobeno ceno potegniti z zlatega prestola nad oblaki, na katerem sem te vedno gledal. Ali bi mi zaupala?"

Ona mu je brez besede prožila roko.

"Torej, čuj, kaj ti imam povedati. V tej dolini se bodo pričele dogajati čudne reči in marsikateri izmed nas bo moral oditi, dokler ne bo prepozno. Vsaj zase vem, da moram to storiti. Ali boš šla z menoj?"

"Prišla bom za teboj, Jack."

"Ne, ne za menoj, temveč z menoj. Ako se ta dolina zapre za menoj, da ne morem nikoli več nazaj, kako te naj pustim tu, dočim se bom moral morda jaz skrivati pred policijo, ne da bi ti mogel sporočiti, kje se nahajam? Z menoj moraš. Poznam neko dobro žensko v kraju, odkoder sem prišel, in ti bi ostala pri njej, dokler se ne poročiva. Ali boš šla?"

"Da, Jack; šla bom s teboj."

"Bog te blagoslovi za zaupanje, ki ga imaš vame! Torej, čuj, Ettie! Vsak hip te utegnem pozvati, in pustiti moraš vse ter odhiteti naravnost v čakalnico na postaji, kjer počakaš, dokler jaz ne pridem."

"Podnevi ali ponoči, Jack, prišla bom, kadar me boš poklical!"

Zdaj, ko je videl, da je vse pripravljeno, je odšel McMurdo lažjega srca v društveno dvorano. Društveniki so bili že zbrani. Skozi oblake dima je videl koncem mize črno grivo telesnega mojstra, neusmiljeni izraz Baldwinovega obličja, jastrebje obličje Harrawayja, tajnika, in drugih voditeljev društva.

"Veseli sem, da te vidim, brat McMurdo!" je vzkliznil telesni mojster. "Tukaj imamo neko zadevo, ki zahteva salomonskega razzodnika."

McMurdo je dvignil roko in izrazil njegovega obraza je bil tako resen, da je na mah vse utihnilo.

"Spoštovani telesni mojster," je dejal, "zahtevam nujnosti!"

"Brat McMurdo zahteva nujnosti," je ponovil telesni mojster. "Torej govori; mi te poslušamo."

McMurdo je potegnil pismo iz svojega žepa.

"Spoštovani telesni mojster in bratje," je rekel, "danes sem nositelj slabe vesti, toda bolje je, da vemo za to vest in da o njej

razpravljamo, kakor bi padla med nas ter nas uničila. Imam natančne informacije, da je ena najmočnejših organizacij dežele na delu, da nas uniči, in v tem trenutku se nahaja v dolini Pinkertonov detektiv, neki Birdy Edwards, ki nabira evidenco naših dejanj, s katero nam menijo zadržati vratove. To je torej ona nujna zadeva, o kateri je treba nemudoma razpravljati in glede katere sem zahteval nujnosti."

V dvorani je nastala mrtvaška tišina, katero je končno prekinil telesni mojster.

"Kakšno evidenco imaš o tem, brat McMurdo?" je vprašal.

"Evidenca je v tem-le pismu, ki mi je prišlo v roke," je rekel McMurdo ter glasno prečital list.

"Moja čast zahteva, da vam ne morem podati drugih podrobnosti glede tega pisma, niti vam ga ne morem izročiti, toda zagotavljam vam, da ni ničesar drugega v pismu, kar bi utegnilo ogrožati obstoj našega društva in organizacije. Stvar polagam pred vas tako, kakor sem jo prejel."

"Prosim za besedo, brat telesni mojster," se je oglašil neki starejši brat; "povedati vam moram namreč, da sem jaz že slišal o tem Birdy Edwardsu, češ, da je eden najboljših mož Pinkertonovega urada."

"Ali ga kdo izmed vas osebno pozna?" je vprašal McGinty.

"Da," je rekel McMurdo, "jaz ga poznam."

V dvorani se je zaslišal vzkliz ospulosti.

"Kakor se mi zdi, ga držimo," je nadaljeval s smehljajem na obrazu, "in če gremo na delo hitro in pametno, bomo z njim kmalu opravili. Ako mi daste svoje zaupanje in svojo pomoč, tedaj se nam ni ničesar bati."

"Česa pa se nam je bati, to bi rad vedel? Koliko pa mu je znanega o naših zadevah?"

"Vi lahko tako vprašujete," je rekel McMurdo, "toda ne pomislite, da ima ta človek milijone za seboj, ki so mu na razpolago. Ali mislite, da med vsemi našimi društvi ni omahljivega brata, katerega bi se ne dalo kupiti? On bo prišel za naše tajnosti, ako se to ni že zgodilo. Temu je samo ena gotova odponmoč."

"Da nikoli več ne zapusti te doline."

McMurdo je prikimal z glavo. "Prav si povedal, brat Baldwin," je rekel. "Ti in jaz sva imela svoj nesoglasja, toda zdaj si izrekel pravo besedo."

"Kdo pa je, potemtakem?"

"Spoštovani telesni mojster," je rekel McMurdo resno, "to je prerersna zadeva, da bi jo prerestavali na javni seji. Prosil bi torej društvo, da izvoli zaupni odbor, vas, telesni mojster, če smem svetovati, tukaj le Baldwin in še petero drugih članov. Nato bom lahko odkrito govoril in povedal, kar vem in kaj naj se ukrene."

Nasvet je bil takoj sprejet in odbor izvoljen. Poleg telesnega mojstra in Baldwinina so bili izvoljeni v ta zaupni odbor še tajnik Harraway, Tiger Cormac, brutalni mladi morilec, blagajnik ter brata Willaby, neustrahna in desperatna moža, ki se nista pred ničemer ustrašila.

Danes ni bilo običajne krokarije, kakršne so sledile po sejah, temveč je ostal odbor sam v dvorani.

"Nu, torej, McMurdo!" je vzkliznil McGinty, ko so bili sami.

"Pravkar sem povedal, da poznam Birdy Edwardsa," je ponovil McMurdo. "Menda ni potrebno, da vam povem, da se on

ne nahaja tukaj pod svojim pravim imenom. On je pogumen zločin, kakršnega so imeli v narčtu. Bila je koncem mesteca in je stala dokaj daleč od ceste. V vsakem drugem slučaju bi bili zarotniki enostavno poklicali svoje revolverje, kakor je bila njihova navada, toda v tem slučaju je bilo potrebno, da izvedo, koliko že ve, kako je izvedel in v koliko je že informiral one, ki so ga poslali.

Bila je namreč možnost, da je bila zdaj vsaka stvar že prepoznana in da je bilo zlo že narejeno. In če bi bilo temu tako, tedaj bi se vsaj maščevali nad človekom, kateremu se imajo zahvaliti za to. Toda imeli so upanje, da detektiv ne ve še ničesar važnega, kajti sicer ne bi plačeval takih malenkosti, kakršne mu je objavil McMurdo. Toda vse to se bo izvedelo iz njegovih lastnih ust. Ko bo enkrat v njihovih rokah, ga bodo znali že prisiliti, da bo govoril.

McMurdo je odšel v Hobsons Patch, kakor je bilo domenjeno. Kakor se je zdelo, se je policija posebno zanimala zanj to jutro in policijski kapetan Marvin — oni, ki ga je poznal še iz Chicago — ga je celo nagovoril na postaji, ki je čakal na vlak. Toda McMurdo se je nevoljno obrnil od njega ter mu ni dal odgovora. S svoje misije se je povrnil še istega popoldne ter odšel naravnost v McGintyjev salon.

"Prišel bo," je rekel. "Prav!" je vzkliznil McGinty. Orjak je stal golorok koncem bare; rokave je imel zavahane do lakti in skozi njegovo črno brado mu je blestel na prsih velik dijamant. Pijača in politika je naredila bosa za zelo bogatega in obenem mogočnega moža. Zato je bila slika vešal, ki se je sinoči dvignila pred njegovimi duševnimi očmi, zanj še toliko strašnejša kot za druge.

"Ali misliš, da detektiv mnogo ve?" je radovedno vprašal. McMurdo je resno zmajal z glavo. "Well, on je tukaj že najmanj šest tednov. Ako je ves ta čas pridno poizvedoval, kar mu je bilo lahko, ker je imel na razpolago denar bogatih korporacij, tedaj je mogel dobiti dobre rezultate, katere je najbrže oddal naprej."

"V društvu ni niti enega slabčiča," je vzkliznil McGinty. "In vendar, to hudičev, med seboj imamo Morrisa! Kaj pa z njim? Ako nas je kdo izdal, je bil to on. Taka me ima, da bi poslal pred večerom nekaj fantov k njemu, ki naj ga pošteno premlatijo, da izvedo, ali je on pri tem udeležen."

"Well, to ne bi bilo napačno," je rekel McMurdo, "dasi ne ta

"Hudiča, mislim, da imaš ti prav!" je rekel McGinty. "In kaj nam je zdaj storiti?"

"Čemu ga ne bi spravili spoti takoj, brez odlašanja?" je nekdo svetoval.

"Da, čim prej, tem bolje!"

"Jaz bi se odpravil v tem trenutku, če bi vedel, kje ga najdemo," je rekel McMurdo. "On je v Hobsons Patchu, toda ne vem, v kateri hiši. Toda imam svoj načrt, ki bo uspel, ako ga sprejmete."

"Na dan z njim!"

"Jaz grem v Hobsons Patch jutri zjutraj in našel ga bom s pomočjo telegrafista. Nato mu bom povedal, da spadam jaz v to društvo, in ponudil se mu bom, da mi izdam vse skrivnosti, ako mi plača gotovo vsoto. Prišel bom, da bo šel na lim. Povedal mu bom dalje, da so vse tozadevne listine na mojem stanovanju, in da ne sme nihče vedeti, da sva midva skupaj. On bo sam izprevidel, da ni to nič več kot pametno in prav in bo drage volje pristal. Rekel mu bom, naj pride zvečer k meni, kjer se bo o vsem lahko prepračil sam na svoje oči."

"Nu, in?"

"Vse drugo si lahko sami mislite. Hiša vdove MacNamara, kjer stanujem, je na samem in vdova je gluha kot steber. V hiši sva samo jaz in Scanlan. Ako mi obljubi, da pride — in jaz vam bom to pravočasno sporočil — tedaj vas pride vseh sedem ob devetih zvečer k meni, nakar ga bomo imeli. In ako se mu še posreči, da pride živ iz hiše, potem ves lahko govori o svoji sreči!"

"Zdi se mi, da bo imel Pinkerton kmalu enega moža manj v svoji službi, če kaj vem," je rekel McGinty. "Prepuščimo to kar McMurdu. Ob devetih zvečer bomo tu. Kadar boš enkrat zaprl vrata za njim, prepustiš lahko vse ostalo nam."

SEDMO POGlavJE
Birdy Edwards v pasti
Kakor je McMurdo povedal, je stala hiša, v kateri je stanoval, na samem, in bila je res ka-

kor nalašč, da se v njej izvrši zločin, kakršnega so imeli v narčtu. Bila je koncem mesteca in je stala dokaj daleč od ceste. V vsakem drugem slučaju bi bili zarotniki enostavno poklicali svoje revolverje, kakor je bila njihova navada, toda v tem slučaju je bilo potrebno, da izvedo, koliko že ve, kako je izvedel in v koliko je že informiral one, ki so ga poslali.

Bila je namreč možnost, da je bila zdaj vsaka stvar že prepoznana in da je bilo zlo že narejeno. In če bi bilo temu tako, tedaj bi se vsaj maščevali nad človekom, kateremu se imajo zahvaliti za to. Toda imeli so upanje, da detektiv ne ve še ničesar važnega, kajti sicer ne bi plačeval takih malenkosti, kakršne mu je objavil McMurdo. Toda vse to se bo izvedelo iz njegovih lastnih ust. Ko bo enkrat v njihovih rokah, ga bodo znali že prisiliti, da bo govoril.

McMurdo je odšel v Hobsons Patch, kakor je bilo domenjeno. Kakor se je zdelo, se je policija posebno zanimala zanj to jutro in policijski kapetan Marvin — oni, ki ga je poznal še iz Chicago — ga je celo nagovoril na postaji, ki je čakal na vlak. Toda McMurdo se je nevoljno obrnil od njega ter mu ni dal odgovora. S svoje misije se je povrnil še istega popoldne ter odšel naravnost v McGintyjev salon.

"Prišel bo," je rekel. "Prav!" je vzkliznil McGinty. Orjak je stal golorok koncem bare; rokave je imel zavahane do lakti in skozi njegovo črno brado mu je blestel na prsih velik dijamant. Pijača in politika je naredila bosa za zelo bogatega in obenem mogočnega moža. Zato je bila slika vešal, ki se je sinoči dvignila pred njegovimi duševnimi očmi, zanj še toliko strašnejša kot za druge.

"Ali misliš, da detektiv mnogo ve?" je radovedno vprašal. McMurdo je resno zmajal z glavo. "Well, on je tukaj že najmanj šest tednov. Ako je ves ta čas pridno poizvedoval, kar mu je bilo lahko, ker je imel na razpolago denar bogatih korporacij, tedaj je mogel dobiti dobre rezultate, katere je najbrže oddal naprej."

"V društvu ni niti enega slabčiča," je vzkliznil McGinty. "In vendar, to hudičev, med seboj imamo Morrisa! Kaj pa z njim? Ako nas je kdo izdal, je bil to on. Taka me ima, da bi poslal pred večerom nekaj fantov k njemu, ki naj ga pošteno premlatijo, da izvedo, ali je on pri tem udeležen."

"Well, to ne bi bilo napačno," je rekel McMurdo, "dasi ne ta

"Hudiča, mislim, da imaš ti prav!" je rekel McGinty. "In kaj nam je zdaj storiti?"

"Čemu ga ne bi spravili spoti takoj, brez odlašanja?" je nekdo svetoval.

"Da, čim prej, tem bolje!"

"Jaz bi se odpravil v tem trenutku, če bi vedel, kje ga najdemo," je rekel McMurdo. "On je v Hobsons Patchu, toda ne vem, v kateri hiši. Toda imam svoj načrt, ki bo uspel, ako ga sprejmete."

"Na dan z njim!"

"Jaz grem v Hobsons Patch jutri zjutraj in našel ga bom s pomočjo telegrafista. Nato mu bom povedal, da spadam jaz v to društvo, in ponudil se mu bom, da mi izdam vse skrivnosti, ako mi plača gotovo vsoto. Prišel bom, da bo šel na lim. Povedal mu bom dalje, da so vse tozadevne listine na mojem stanovanju, in da ne sme nihče vedeti, da sva midva skupaj. On bo sam izprevidel, da ni to nič več kot pametno in prav in bo drage volje pristal. Rekel mu bom, naj pride zvečer k meni, kjer se bo o vsem lahko prepračil sam na svoje oči."

"Nu, in?"

"Vse drugo si lahko sami mislite. Hiša vdove MacNamara, kjer stanujem, je na samem in vdova je gluha kot steber. V hiši sva samo jaz in Scanlan. Ako mi obljubi, da pride — in jaz vam bom to pravočasno sporočil — tedaj vas pride vseh sedem ob devetih zvečer k meni, nakar ga bomo imeli. In ako se mu še posreči, da pride živ iz hiše, potem ves lahko govori o svoji sreči!"

Zdi se mi, da bo imel Pinkerton kmalu enega moža manj v svoji službi, če kaj vem," je rekel McGinty. "Prepuščimo to kar McMurdu. Ob devetih zvečer bomo tu. Kadar boš enkrat zaprl vrata za njim, prepustiš lahko vse ostalo nam."

SEDMO POGlavJE
Birdy Edwards v pasti
Kakor je McMurdo povedal, je stala hiša, v kateri je stanoval, na samem, in bila je res ka-

kor nalašč, da se v njej izvrši zločin, kakršnega so imeli v narčtu. Bila je koncem mesteca in je stala dokaj daleč od ceste. V vsakem drugem slučaju bi bili zarotniki enostavno poklicali svoje revolverje, kakor je bila njihova navada, toda v tem slučaju je bilo potrebno, da izvedo, koliko že ve, kako je izvedel in v koliko je že informiral one, ki so ga poslali.

Bila je namreč možnost, da je bila zdaj vsaka stvar že prepoznana in da je bilo zlo že narejeno. In če bi bilo temu tako, tedaj bi se vsaj maščevali nad človekom, kateremu se imajo zahvaliti za to. Toda imeli so upanje, da detektiv ne ve še ničesar važnega, kajti sicer ne bi plačeval takih malenkosti, kakršne mu je objavil McMurdo. Toda vse to se bo izvedelo iz njegovih lastnih ust. Ko bo enkrat v njihovih rokah, ga bodo znali že prisiliti, da bo govoril.

McMurdo je odšel v Hobsons Patch, kakor je bilo domenjeno. Kakor se je zdelo, se je policija posebno zanimala zanj to jutro in policijski kapetan Marvin — oni, ki ga je poznal še iz Chicago — ga je celo nagovoril na postaji, ki je čakal na vlak. Toda McMurdo se je nevoljno obrnil od njega ter mu ni dal odgovora. S svoje misije se je povrnil še istega popoldne ter odšel naravnost v McGintyjev salon.

"Prišel bo," je rekel. "Prav!" je vzkliznil McGinty. Orjak je stal golorok koncem bare; rokave je imel zavahane do lakti in skozi njegovo črno brado mu je blestel na prsih velik dijamant. Pijača in politika je naredila bosa za zelo bogatega in obenem mogočnega moža. Zato je bila slika vešal, ki se je sinoči dvignila pred njegovimi duševnimi očmi, zanj še toliko strašnejša kot za druge.

"Ali misliš, da detektiv mnogo ve?" je radovedno vprašal. McMurdo je resno zmajal z glavo. "Well, on je tukaj že najmanj šest tednov. Ako je ves ta čas pridno poizvedoval, kar mu je bilo lahko, ker je imel na razpolago denar bogatih korporacij, tedaj je mogel dobiti dobre rezultate, katere je najbrže oddal naprej."

"V društvu ni niti enega slabčiča," je vzkliznil McGinty. "In vendar, to hudičev, med seboj imamo Morrisa! Kaj pa z njim? Ako nas je kdo izdal, je bil to on. Taka me ima, da bi poslal pred večerom nekaj fantov k njemu, ki naj ga pošteno premlatijo, da izvedo, ali je on pri tem udeležen."

"Well, to ne bi bilo napačno," je rekel McMurdo, "dasi ne ta

"Hudiča, mislim, da imaš ti prav!" je rekel McGinty. "In kaj nam je zdaj storiti?"

"Čemu ga ne bi spravili spoti takoj, brez odlašanja?" je nekdo svetoval.

"Da, čim prej, tem bolje!"

"Jaz bi se odpravil v tem trenutku, če bi vedel, kje ga najdemo," je rekel McMurdo. "On je v Hobsons Patchu, toda ne vem, v kateri hiši. Toda imam svoj načrt, ki bo uspel, ako ga sprejmete."

"Na dan z njim!"

"Jaz grem v Hobsons Patch jutri zjutraj in našel ga bom s pomočjo telegrafista. Nato mu bom povedal, da spadam jaz v to društvo, in ponudil se mu bom, da mi izdam vse skrivnosti, ako mi plača gotovo vsoto. Prišel bom, da bo šel na lim. Povedal mu bom dalje, da so vse tozadevne listine na mojem stanovanju, in da ne sme nihče vedeti, da sva midva skupaj. On bo sam izprevidel, da ni to nič več kot pametno in prav in bo drage volje pristal. Rekel mu bom, naj pride zvečer k meni, kjer se bo o vsem lahko prepračil sam na svoje oči."

"Nu, in?"

"Vse drugo si lahko sami mislite. Hiša vdove MacNamara, kjer stanujem, je na samem in vdova je gluha kot steber. V hiši sva samo jaz in Scanlan. Ako mi obljubi, da pride — in jaz vam bom to pravočasno sporočil — tedaj vas pride vseh sedem ob devetih zvečer k meni, nakar ga bomo imeli. In ako se mu še posreči, da pride živ iz hiše, potem ves lahko govori o svoji sreči!"

Zdi se mi, da bo imel Pinkerton kmalu enega moža manj v svoji službi, če kaj vem," je rekel McGinty. "Prepuščimo to kar McMurdu. Ob devetih zvečer bomo tu. Kadar boš enkrat zaprl vrata za njim, prepustiš lahko vse ostalo nam."

SEDMO POGlavJE
Birdy Edwards v pasti
Kakor je McMurdo povedal, je stala hiša, v kateri je stanoval, na samem, in bila je res ka-

kor nalašč, da se v njej izvrši zločin, kakršnega so imeli v narčtu. Bila je koncem mesteca in je stala dokaj daleč od ceste. V vsakem drugem slučaju bi bili zarotniki enostavno poklicali svoje revolverje, kakor je bila njihova navada, toda v tem slučaju je bilo potrebno, da izvedo, koliko že ve, kako je izvedel in v koliko je že informiral one, ki so ga poslali.

Bila je namreč možnost, da je bila zdaj vsaka stvar že prepoznana in da je bilo zlo že narejeno. In če bi bilo temu tako, tedaj bi se vsaj maščevali nad človekom, kateremu se imajo zahvaliti za to. Toda imeli so upanje, da detektiv ne ve še ničesar važnega, kajti sicer ne bi plačeval takih malenkosti, kakršne mu je objavil McMurdo. Toda vse to se bo izvedelo iz njegovih lastnih ust. Ko bo enkrat v njihovih rokah, ga bodo znali že prisiliti, da bo govoril.

McMurdo je odšel v Hobsons Patch, kakor je bilo domenjeno. Kakor se je zdelo, se je policija posebno zanimala zanj to jutro in policijski kapetan Marvin — oni, ki ga je poznal še iz Chicago — ga je celo nagovoril na postaji, ki je čakal na vlak. Toda McMurdo se je nevoljno obrnil od njega ter mu ni dal odgovora. S svoje misije se je povrnil še istega popoldne ter odšel naravnost v McGintyjev salon.

"Prišel bo," je rekel. "Prav!" je vzkliznil McGinty. Orjak je stal golorok koncem bare; rokave je imel zavahane do lakti in skozi njegovo črno brado mu je blestel na prsih velik dijamant. Pijača in politika je naredila bosa za zelo bogatega in obenem mogočnega moža. Zato je bila slika vešal, ki se je sinoči dvignila pred njegovimi duševnimi očmi, zanj še toliko strašnejša kot za druge.

"Ali misliš, da detektiv mnogo ve?" je radovedno vprašal. McMurdo je resno zmajal z glavo. "Well, on je tukaj že najmanj šest tednov. Ako je ves ta čas pridno poizvedoval, kar mu je bilo lahko, ker je imel na razpolago denar bogatih korporacij, tedaj je mogel dobiti dobre rezultate, katere je najbrže oddal naprej."

"V društvu ni niti enega slabčiča," je vzkliznil McGinty. "In vendar, to hudičev, med seboj imamo Morrisa! Kaj pa z njim? Ako nas je kdo izdal, je bil to on. Taka me ima, da bi poslal pred večerom nekaj fantov k njemu, ki naj ga pošteno premlatijo, da izvedo, ali je on pri tem udeležen."

"Well, to ne bi bilo napačno," je rekel McMurdo, "dasi ne ta

"Hudiča, mislim, da imaš ti prav!" je rekel McGinty. "In kaj nam je zdaj storiti?"

"Čemu ga ne bi spravili spoti takoj, brez odlašanja?" je nekdo svetoval.

"Da, čim prej, tem bolje!"

"Jaz bi se odpravil v tem trenutku, če bi vedel, kje ga najdemo," je rekel McMurdo. "On je v Hobsons Patchu, toda ne vem, v kateri hiši. Toda imam svoj načrt, ki bo uspel, ako ga sprejmete."

"Na dan z njim!"

"Jaz grem v Hobsons Patch jutri zjutraj in našel ga bom s pomočjo telegrafista. Nato mu bom povedal, da spadam jaz v to društvo, in ponudil se mu bom, da mi izdam vse skrivnosti, ako mi plača gotovo vsoto. Prišel bom, da bo šel na lim. Povedal mu bom dalje, da so vse tozadevne listine na mojem stanovanju, in da ne sme nihče vedeti, da sva midva skupaj. On bo sam izprevidel, da ni to nič več kot pametno in prav in bo drage volje pristal. Rekel mu bom, naj pride zvečer k meni, kjer se bo o vsem lahko prepračil sam na svoje oči."

"Nu, in?"

"Vse drugo si lahko sami mislite. Hiša vdove MacNamara, kjer stanujem, je na samem in vdova je gluha kot steber. V hiši sva samo jaz in Scanlan. Ako mi obljubi, da pride — in jaz vam bom to pravočasno sporočil — tedaj vas pride vseh sedem ob devetih zvečer k meni, nakar ga bomo imeli. In ako se mu še posreči, da pride živ iz hiše, potem ves lahko govori o svoji sreči!"

Zdi se mi, da bo imel Pinkerton kmalu enega moža manj v svoji službi, če kaj vem," je rekel McGinty. "Prepuščimo to kar McMurdu. Ob devetih zvečer bomo tu. Kadar boš enkrat zaprl vrata za njim, prepustiš lahko vse ostalo nam."

SEDMO POGlavJE
Birdy Edwards v pasti
Kakor je McMurdo povedal, je stala hiša, v kateri je stanoval, na samem, in bila je res ka-

kor nalašč, da se v njej izvrši zločin, kakršnega so imeli v narčtu. Bila je koncem mesteca in je stala dokaj daleč od ceste. V vsakem drugem slučaju bi bili zarotniki enostavno poklicali svoje revolverje, kakor je bila njihova navada, toda v tem slučaju je bilo potrebno, da izvedo, koliko že ve, kako je izvedel in v koliko je že informiral one, ki so ga poslali.

Bila je namreč možnost, da je bila zdaj vsaka stvar že prepoznana in da je bilo zlo že narejeno. In če bi bilo temu tako, tedaj bi se vsaj maščevali nad človekom, kateremu se imajo zahvaliti za to. Toda imeli so upanje, da detektiv ne ve še ničesar važnega, kajti sicer ne bi plačeval takih malenkosti, kakršne mu je objavil McMurdo. Toda vse to se bo izvedelo iz njegovih lastnih ust. Ko bo enkrat v njihovih rokah, ga bodo znali že prisiliti, da bo govoril.

McMurdo je odšel v Hobsons Patch, kakor je bilo domenjeno. Kakor se je zdelo, se je policija posebno zanimala zanj to jutro in policijski kapetan Marvin — oni, ki ga je poznal še iz Chicago — ga je celo nagovoril na postaji, ki je čakal na vlak. Toda McMurdo se je nevoljno obrnil od njega ter mu ni dal odgovora. S svoje misije se je povrnil še istega popoldne ter odšel naravnost v McGintyjev salon.

"Prišel bo," je rekel. "Prav!" je vzkliznil McGinty. Orjak je stal golorok koncem bare; rokave je imel zavahane do lakti in skozi njegovo črno brado mu je blestel na prsih velik dijamant. Pijača in politika je naredila bosa za zelo bogatega in obenem mogočnega moža. Zato je bila slika vešal, ki se je sinoči dvignila pred njegovimi duševnimi očmi, zanj še toliko strašnejša kot za druge.

"Ali misliš, da detektiv mnogo ve?" je radovedno vprašal. McMurdo je resno zmajal z glavo. "Well, on je tukaj že najmanj šest tednov. Ako je ves ta čas pridno poizvedoval, kar mu je bilo lahko, ker je imel na razpolago denar bogatih korporacij, tedaj je mogel dobiti dobre rezultate, katere je najbrže oddal naprej."

"V društvu ni niti enega slabčiča," je vzkliznil McGinty. "In vendar, to hudičev, med seboj imamo Morrisa! Kaj pa z njim? Ako nas je kdo izdal, je bil to on. Taka me ima, da bi poslal pred večerom nekaj fantov k njemu, ki naj ga pošteno premlatijo, da izvedo, ali je on pri tem udeležen."